Akbaba

— Seçmenlere gözlükler!..

Kızınız evlenme çağına gelince

CiHAZ MASRAFLARINI

nasıl karşılıyacaksınız?

Şimdiden tedbir almazsanız, o günler gelip çatınca başınız bir hayli sıkışabilir...

Halbuki kızınızın cihaz masraflarını karşılamak için pratik ve verimli bir yol mevcuttur. Herhalde duymuş olacaksınız... Türkiye İş Bankası, İ.K.C.H. namı altında çok cazip bir plânı tasarruf sahiplerinin istifadesine iki senedenberi arzetmiş bulunuyor.

İratlı Küçük Cari Hesaplar, bir nev'i tekaüdiye, dayanak, tahsil ve cihaz masrafı karşılığı olarak, 50.000 liraya kadar PEŞİN SERMAYE veya 600 — çocuklar için 720 — liraya kadar kaydıhayat şartiyle AYLIK İRAT kazandırır... üstelik % 2.5 faiz getirir ve hesap sahibine Türkiye İş Bankasının çok zengin mutad ikramiye çekilişlerine iştirak hakkı verir.

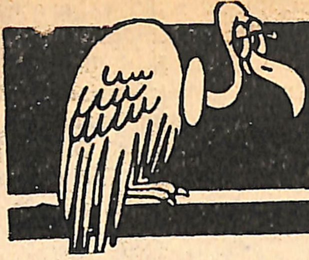

İratlı Küçük Cari Hesabınızı İş Bankasının herhangi bir Şube veya Ajansında açtırabilirsiniz. Gişelerimiz bu fevkalâde plân hakkında izahat vermekten zevk duyacaklardır.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

D-314

Akbaba

siyasî mizah gazetesi

YOK!

DOKTOR, hafif ateşli bir öksürük geçiren hastamıza üç ilâç yazdı:

— Hangisini bulursanız onu alırsınız!

Bütün tanıdık eczahaneleri dolaştıktan sonra, ilâç yerine şu neticeyi aldık: Üçü de yok!

Şimdi elimizde yeni bir reçete ve yeni ilâç isimleri, dudaklarımızda en yalvaran ses, gözlerimizde en acıklı bakış, cadde cadde, sokak sokak, kapı kapı yine dolaşıyoruz. Hem bu sefer biz de aksıra aksıra, biz de öksüre öksüre!

Acaba Asya gripine mi tutuluyoruz... Yok, yok, beyhude telâşlanmıyalım: Asya gripinin memleketimize gelmesine muhterem Sıhhat Vekilimiz henüz müsaade buyurmadı, değil mi?

***

Pazartesi sabahı dokuz vapuruna inerken iskele meydanındaki sucuya uğradım:

— Bir Taşdelen...

— Yok!

— Peki, Kocataş olsun...

Adam, merhametle gülümsedi:

— Dündenberi hiç su yok!

— Bir Karahisar verin öyleyse...

Bu sefer adam, galiba aklımdan şüphe eden ürkek gözlerle yüzüme dikkatli dikkatli baktı:

— Bayım, dedi, o bir aydır bulunmuyor!

Çamlıcalar, Kayışdağlar, Kocataşlar, Çırçırlar, Tomrukağaları, Taşdelenler şehri İstanbul'da bulamadığım şey «âb-ı hayat» değil, bir bardak suydu!

Şey... İlâç dedim, su dedim de aklıma geldi: Moda Deniz Kulübünde İskoç viskisi var mı acaba?

***

Üç haftadır boyasız kaldık. Hayır, hayır, bir politika nutku çekip göz boyamak için değil, Akbaba'nın kapak baskıları için... Kapı kapı renk dileniyoruz: Bir dükkândan tuğla kırmızısı, bir başka dükkândan çivit mavisi, bir üçüncüsünden çamur sarısı!

Yalnız ilâç mı? Yalnız su mu? Yalnız mürekkep mi? Kasapta et bulabiliyor musunuz? Bakkalda peynir var mı?

Hayır, hayır, insaf edelim, o yok, bu yok, şu yok ama, sosyetenin sırtında Dior'un on bin liralık şifon tuvaleti var, teninde Paris'in şehvet kokusu var. Hele bakara masasında neşesinin bir damlasını kaybetmeden yüzbin lira, ikiyüz bin lira, üç yüz bin lira kaybeden âhır zaman zenginleri var!.. Hattâ nutuk var, hattâ demeç var, hattâ öfke var, hattâ küfür var!

Haaa, farkında mısınız, bir şey daha yok: Yedi yıldır görmeğe alıştığımız bir tebessüm.. Dudak ucundan hiç eksik olmıyan, üç köşe, tatlı, zarif, ince bir gülücük!

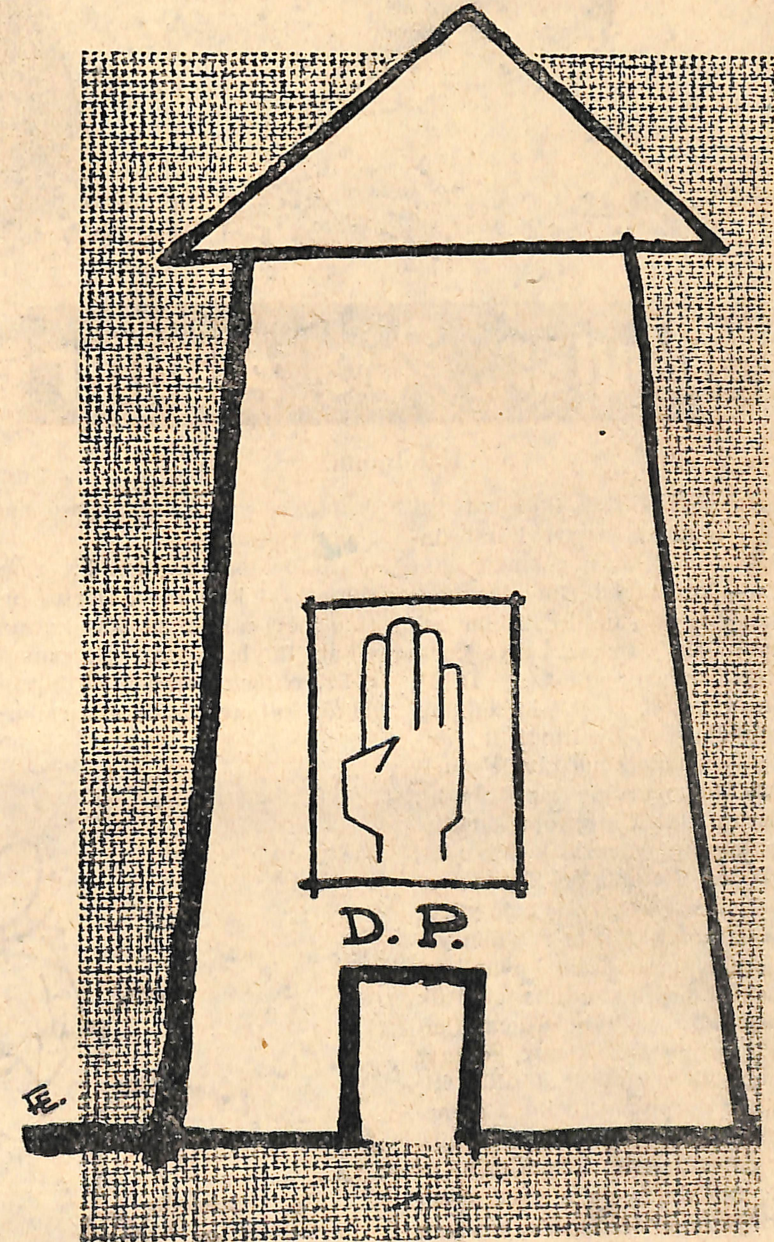
Gazetelerin ilk sayfalarında, her sabah, içimizi bir müjde gibi aydınlatan bu tebessüm de artık yok!

Çatık kaşlı iktidarın yüzünü ilk defa yumuşatan bu iyimser gülüş ne oldu sayın Menderes? Şimdi, ilâç gibi, su gibi, defter, kalem, mürekkep gibi onun da mı yokluğunu çekeceğiz artık!

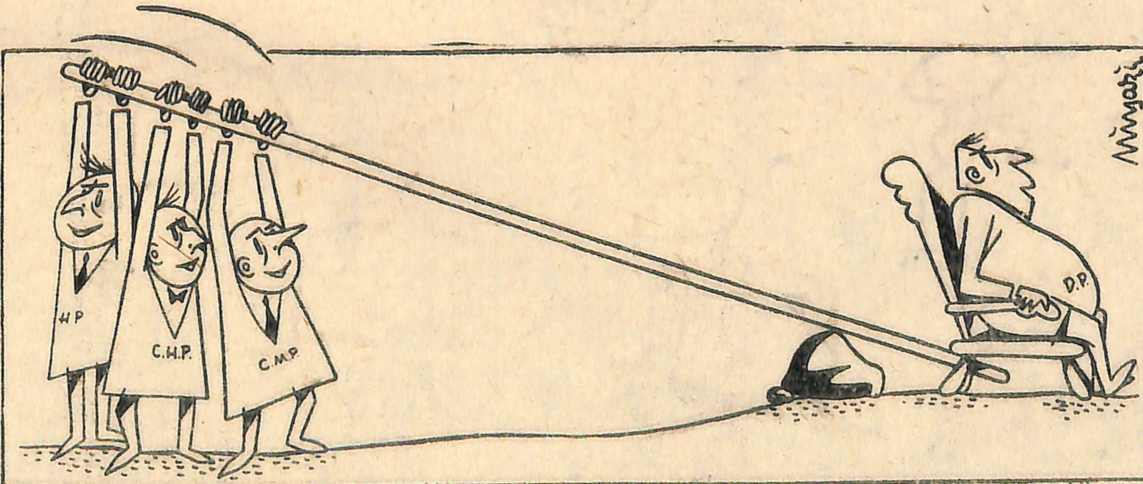
Neden bilmem, tam imzamı atarken kalemimin ucuna gizli bir hıçkırık gibi Hâmid'in çığlığı geldi:

Bir tatlı bakışla, bir gülüşle
Eyyam-ı hayatımı temam et!

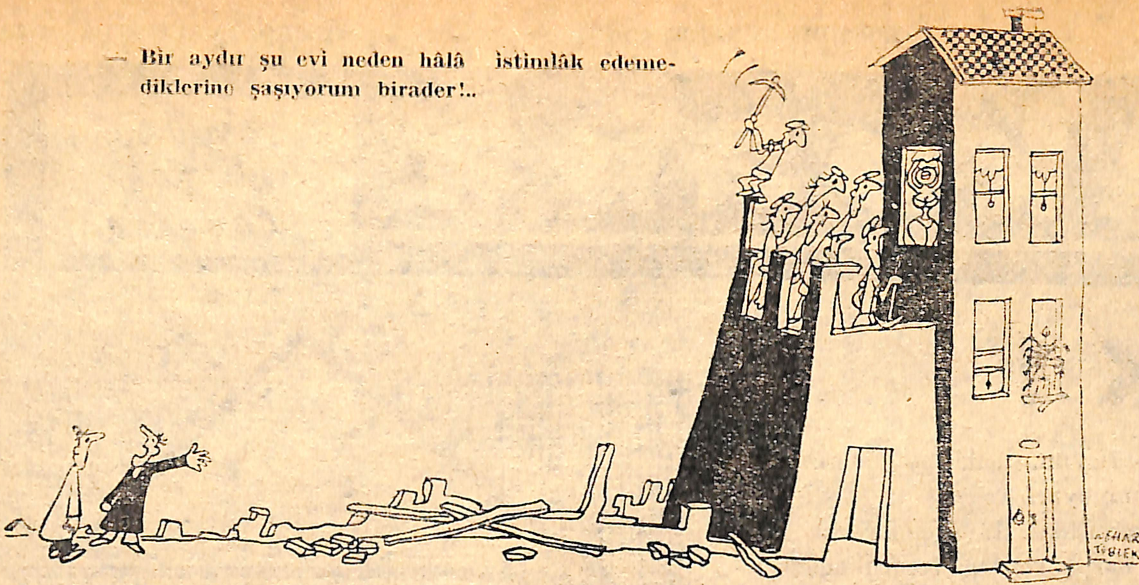
Yusuf Ziya ORTAÇ

Tekel İdaresi!..

İşbirliği!..

— Bir aydır şu evi neden hâlâ istimlâk edemediklerine şaşıyorum birader!..

Olaylar Alaylar

Randıman!

KASIM Gülek, iki elinde iki ekmek, kongre kürsüsünden dikkati çekmek için: «— İşte biri bizim iktidarımız, biri de şimdiki iktidar zamanındaki ekmek...» diye parti propagandası yapmıştı. D. P. nin tayını, C. H. P. nin somunu yanında, anaç bir hindi ile, hindi altından çıkmış tavuk civcivine benziyordu. Az kalsa ki, Kasım Gülek'in propagandasına kapılıp gidecektik. Bereket, arkadan Ticaret Vekâleti'nin açıklaması çıktı da, işin iç yüzünü öğrendik. Bizim eskiden yediğimiz kağnı tekeri kadar koskoca ekmeğin randımanı düşükmüş. Şimdi yediğimiz, uçan daire gibi sofraya konur konmaz uçup giden, kiminin gördük, kiminin görmedik dediği ekmeğin ise randımanı büyükmüş. Ben her zaman, küçüklerin, ufak tefeklerin daha randımanlı olduğunu söylerdim de, sen kendi boyuna bosuna teselli çıkarıyorsun, derlerdi. İşte şimdi dediğim çıktı. Anadolu'da «Yiğit ceket altında belli olmaz» diye bir söz vardır. Tayın da öyle. Bir bakarsın, iktidar dalkavuğunun göbeği gibi şişmiş, şöyle bir yana serilmiş. Ama kof... Öyle dört tanesini yesen randıman alamazsın. Beri yanda ceviz kadar bir ekmek, ama çet'n. Bir bardak su ile yut, dün ya kadar randıman al. Büyüklerde hiç bir zaman iş yoktur.

Zaten medeniyet ilerledikçe, insanların midelerini abur cuburla dolduramayacaklarını, bir hap alıp karınlarını doyuracaklarını söylemezler miydi? İşte biz yavaş yavaş hapa gidiyoruz.

Eskiden şöyle bir türkü vardı:

Ebegümecini bişirdiiim,
Yidim yidim garnımı şişirdim...

Maksat göbek şişirmek değil, randıman almak. Ama bunu kimseye, yani muhaliflere anlatamıyorsunuz.

«Ekmekler yarıya indi, randıman iki katı arttı. Dörtte birine iner, randıman dört katına çıkar. Böyle böyle, bir zaman gelir, ekmek ortadan büsbütün silinir kalkar, biz de salt randıman yeriz» diyorlar. Belediye, bu muhalif sözünü yabana atmamış olacak ki, ekmekleri yine büyüttü. Şimdi fırınlar, randımanlı iki ekmek büyüklüğünde bir koca ekmek yapıyorlar.

— Siz ne istiyorsunuz? Randımanlı ekmek mi, alın randımanlı ekmek. Siz ne istiyorsunuz? Büyük ekmek mi? Alın işte koskocaman, eskisinden de büyük bir ekmek. Hem gönlünüz, hem gözünüz doysun.

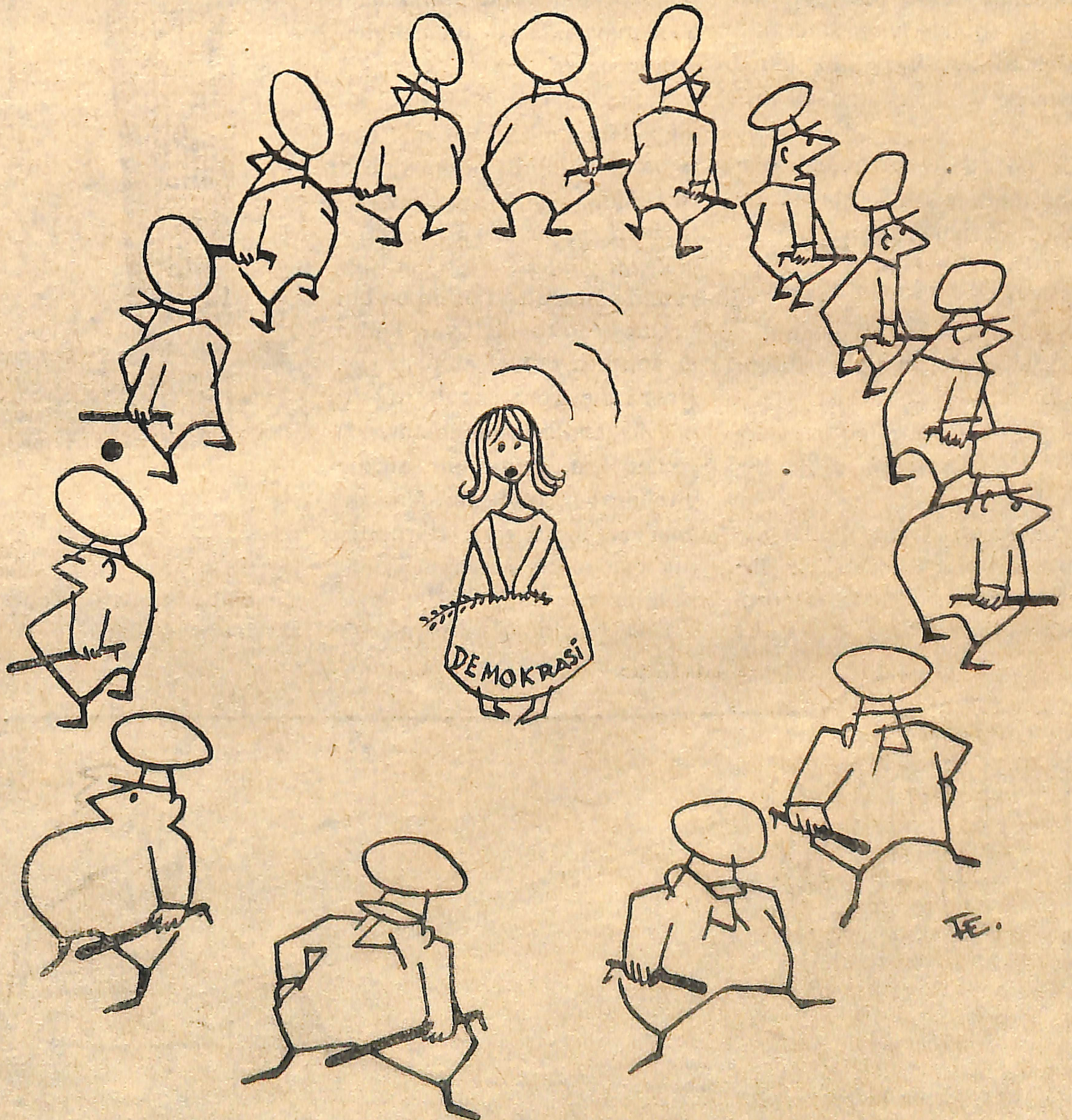
Fırınların yaptığı yeni ekmekler öyle büyüdü ki, eskiden on altı, on yedi yaşındaki çocukların bile eli ekmek tutarken, şimdi bu koca ekmekler otuz yaşındakilerin bile eline girmiyor. Hem eskisinden büyük, hem eskisinden randımanlı... Ne kaldı geriye? Otuz kuruşken altmış kuruş mu oldu? Olur elbet.. Hem randımanlı, hem büyük, hem de ucuz olsun, alıp ta gaçan mı?...

Son damlasına kadar

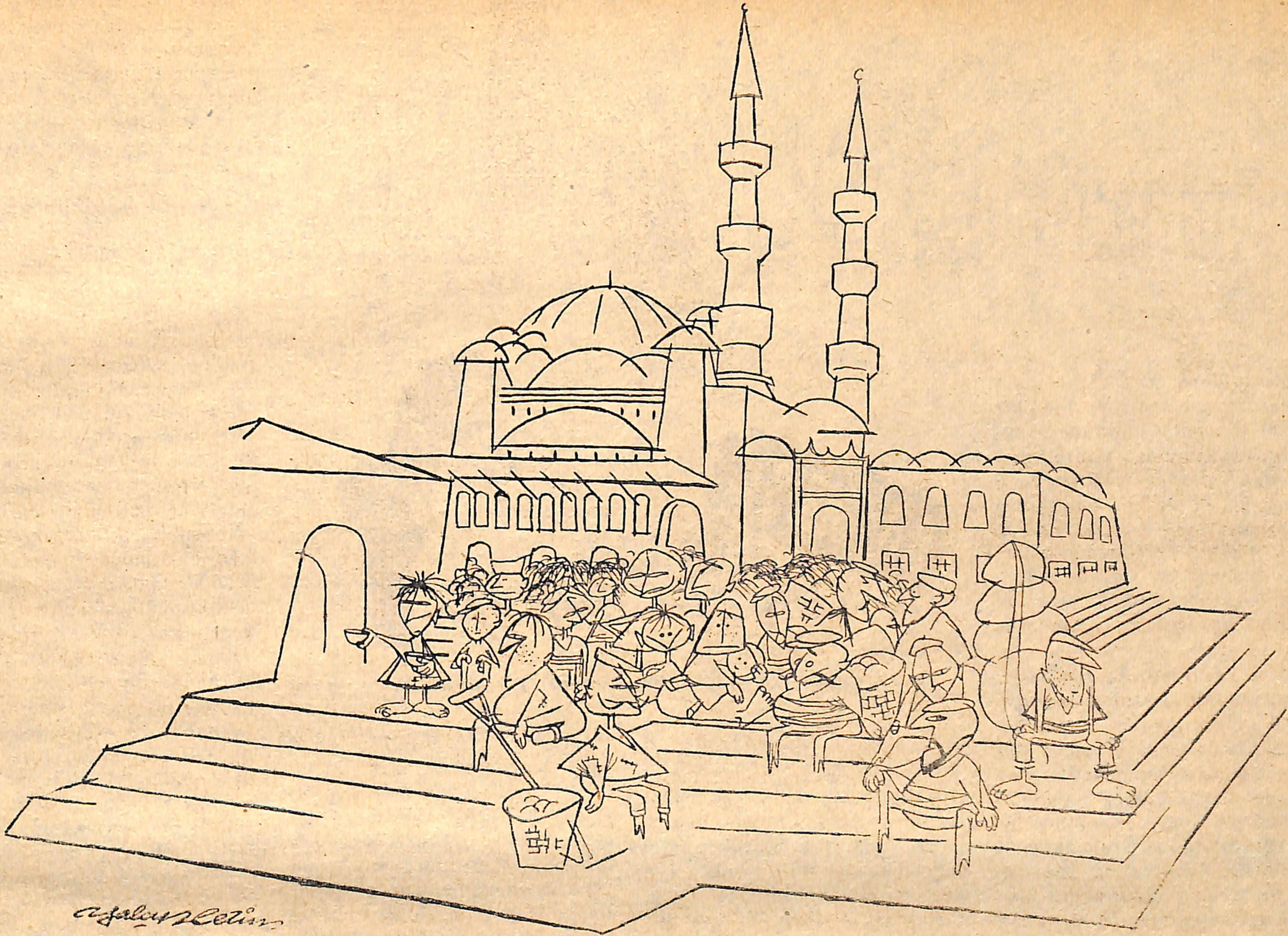
İNGİLTERE ile Umman arasındaki son olaylarda, Barber adında bir İngiliz gazetecisine, İngiliz Dışişleri Bakanlığından, Umman ayaklanmasına dair haber verilmemiş. Bunun üzerine İngiliz gazetecisi gazetesinde şunları yazmış:

«Ben gazeteciyim. Haberi nasıl olsa öğrenip yazarım. Ama Dış İşleri Bakanlığının sorumluları bir gazeteciye çıkardıkları zorlukların utancını her zaman yüzlerinde taşıyacaklardır. Kalemimdeki mürekkebin son damlasına kadar mücadele edip, halkı habersiz bırakmayacağım.»

Bir İngiliz gazetecisi kalemindeki mürekkebin son damlasına kadar mücadele edebilir ama, bir Türk gazetecisi mürekkebinin son damlasına kadar mücadele edemez. Çünkü mürekkep yok...

Teminatlı Demokrasi!..

İSTİMLÂKTAN SONRA :

Yenicami bütün ihtişamiyle meydana çıktı!..

göz ucu ile AVRUPA

TURİST !

DÖRT Roma var: Romalıların Roması, Papaların Roması, Kralların Roması ve... Mussolini'nin Roması!

Bu topraklarda tarihi sayfa sayfa değil, anıt nıt, müze müze, sütun sütun, mezar mezar okursunuz.

Roma, dünyanın her köşesinden akan seyyahlarla tıklım tıklım. En başta, kedi bakışlı, deve yürüyüşlü ve beygir gülüşlü Amerikalılar... Oteller onlarla dolu, kahveler onlarla dolu, lokantalar, mağazalar eğlence yerleri onlarla dolu. Kapıdan içeri doların girdiğini gören satıcı, hemen sizi unutuyor ve içi öfke, yüzü sevinç dolu, otuz iki dişiyle onlara gülüyor!

Geçen yıl İtalyayı ne kadar yabancı ziyaret etmiş, biliyor musunuz? On dört milyon!

Giren dövizin sayısını devlet de bilmiyor: Gümrük kapısında cep ve cüzdan karıştırmak yok!. Romada, Amerikan dolarını meyhane de, Fransız frankını lokantada, Alman markını otelde bozdurabilirsiniz!

Size bir küçük hesap yapayım: Her yabancının tutulduğu bir merak var: Eşe, dosta dolaştıkları şehirlerden resimli kartlar yollamak... Roma'dan selâmlar, Floransa'dan hasretler, Venedik'ten sevgiler!..

Otel hollerinde en çok satılan şey bu kartlardır: Sarayların, heykellerin, meydanların, Gondolların renk renk, ışık ışık fotoğrafları... Günün herhangi saatinde salona inseniz, bir sarışın fıskiye ile aydınlanmış zarif yazı masaları önünde beyaz başlar görürsünüz: Dostlara durmadan kartlar yazan kadın ve erkek başları.

Bir seyyah en az on kartpostal alsa, İtalyaya yalnız bunun getirdiği döviz, Türk parasiyle yılda yüz kırk milyon liradır!.. Ne dersiniz, bir memlekete turist yardımı Amerikan yardımı kadar mühim değil mi?

Sabah, akşam, otel kapılarında, rahat, temiz, şık otobüsler müşteri bekliyor. Bunların çeşitli programları var: Tarih gezileri, tabiat gezileri, eğlence gezileri... Her bölümün bir kaç yabancı dil konuşan sözcüsü sizinle beraberdir. En zengin müzeleri bir günde, en şık klüpleri, kabareleri bir gecede gezebilirsiniz! Hem de hepsinde birer kadeh şampanya içerek!

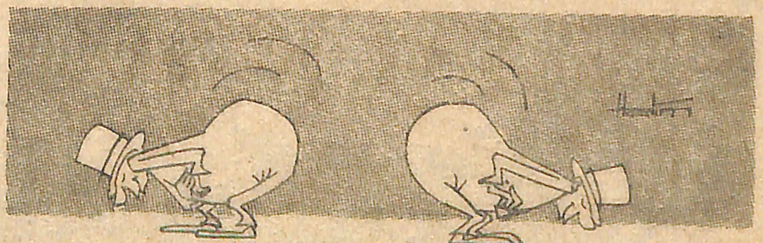
Dönüşte, kafanız birkaç kitaplık sanat bilgisi, içiniz birkaç aylık gönül neşesiyle doludur.

Kaça mı dediniz? Vallâhi şaka etmiyorum: Hiltonda bir akşam yemeği parasına.

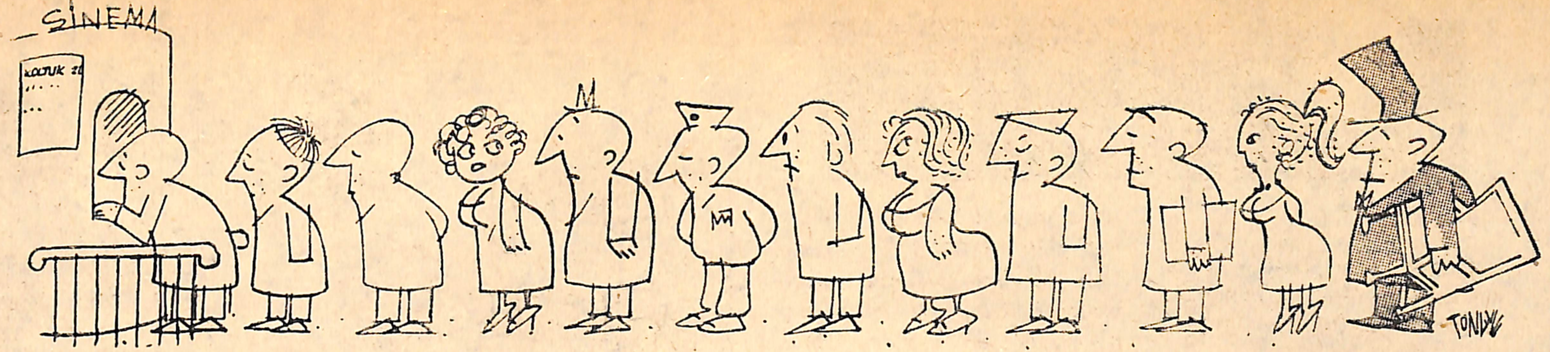
Yusuf Ziya ORTAÇ

Düzeltme: İki sayı önceki Roma yazısında bütün Grand Hotel'ler Gran otel dizilmiştir. Bu tertip ve tashih yanlışını özür diliyerek düzeltirim.

Y. Z. O.

Yurtta sulh.. **Cihanda sulh!..**

Bay Politik!..

★ Eden : Yüksek Sosyeteden Bayan G. B. ★

«......» gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne:

Sayın gazetenizin 7-8-1957 günlü sayısında, dördüncü sayfa birinci sütunda «Yüksek sosyeteden haberler» başlıklı yazıda, haysiyet ve şerefimi kırıcı mahiyette bir yazı çıktığından, isbat hakkı da olmadığından, Savcılık mârifeti ile yolladığım aşağıdaki tekzibimin, basın kanununa dayanarak, neşrini rica ederim.

Adı geçen yazıda şöyle denilmektedir: «İstanbul sosyetesinin günlerden beri merakla beklediği Basar'ların balosu dün gece Suadiye'deki yalılarında nihayet verilmiştir. Beş yüzden fazla dâvetlinin hazır bulunduğu baloya Haybe Kralı da şeref vermiştir. Ev sahibi Bayan Basar'ın, Kralı muhasaraya alan yüksek sosyetenin evde kalmış koca avcısı kızlarını çok sosyetik taktik kullanarak dağıtması ve kızı Bibis'i Haybe Kralı ile başbaşa bırakmaya çalışması dikkatli gözlerden kaçmamıştır.

Bayan Basar, her zamanki gibi güzeldi. Kızı Bibiş'le güzellik yarışına çıkmış gibi idi. Fevkalâde kıymetli mücevherler içinde göze batıyordu. Bibiş de gri şifon elbisesi ile hârika idi. Kibar ev sahibi Bayan Basar da Christian Dior modeli bej rengi dar bir elbise giymişti. Altıncı karısından da geçen haf ta ayrılan bizim yerli Rubirosa' mız Hınzır Kemal'le rok'n roll yaparken, Bayan Basar'ın dar elbisesinin yırtılarak, korsesinin meydana çıkması, balonun çok eğlenceli bir sürprizi oldu.»

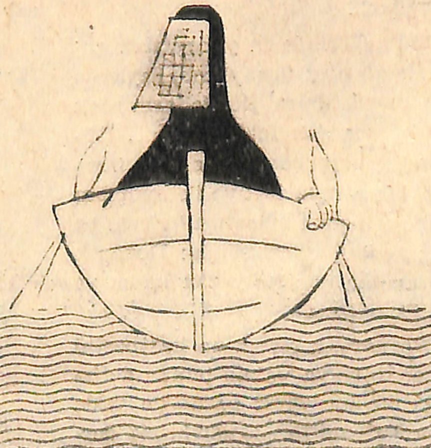
Hakkımda gazetenizde çıkan bu haber baştan sona yanlış, yalan, uydurma ve hakikatle parmak kadar ilgisi yoktur. Bir kere, benim hakkımdaki haberin birinci sayfada değil de dördüncü sayfada çıkması, muharririnizin bana olan düşmanlığını, çekememezliğini isbat etmek tedir. «Basar'ların balosu nihayet verilmiştir» demekle de mu harririniz kötü niyetini ortaya koymuştur. «Nihayet» olur mu? Bizim Suadiye'deki yalımızda yazın ayda bir kaç kere balo, kokteyl, toplantı, yıldönümü, çay, her zaman olmaktadır. Bundan başka «beş yüzden fazla davetlinin geldiğini söylemekle de, muharririn garezi belli olmaktadır. Her ne kadar davetliler, beş yüzden fazlaysa da hepsi de seçkin insanlardı. Muharrir hanım, davetlilerin seçkin, tanınmış olduklarını söylememekle bizi küçültmek istemiştir. Ekselâns Sa Majeste Haybe kralı'nın etrafını çeviren kızları koğalayarak kendi kızım Bibiş'i kralla baş başa bırakmak isteyişim de doğru değildir. Bütün yüksek sosyete pek âlâ bil'r ki, benim kızım bana bile ihtiyacı olmayacak kadar kendi işini bilir ve son derecede beceriklidir. O gece «fevkalâde kıymetli mücevherler içinde olduğum yazılmış, ama yine kasd-ı mahsusla mücevherlerimin neler olduğu ve kıymetleri ayrı ayrı zikredilmiyerek, ailemizin itibarı ve şerefi ile oynanmıştır. O gece taktığım mücevherlerin hepsi hakiki ve dört yüz bin liranın üstünde olup, yalnız elli bin lira eden «demokrasiden evvelki zamanın pa rasıynan» tek taşlı yüzüğümü, düşmanlarımı çatlatmak için mahsustan düşürüp kaybetmiş bulunuyorum. O gece taktıklarım, mücevherlerimin onda biri bile olmayıp, ağır geldiğinden, ve vücudumda boş yer kalmadığından hepsini kâmilen takamadığım gibi, yalnız o gece taktığım mücevherlerimin listesi de bu tekzip mektubuma iliştiktir. Basın kanununa dayanarak bu mücevher listemin de sayın gazetenizde neşrini, eğer bir günde neşredemezseniz «münderecatımızın çokluğundan hepsini sokamadık» diye özür dileyerek tefrika edilmesini rica ederim.

Kızım Bibiş'in gri şiofn elbise giydiği yazılarak aile şerefimiz kasten tahkir edilmiş. Gri, geçen senenin modası olduğu gibi, kızım da geçen sene gri şifon elbise giydiğinden, muharririniz kızımın aynı elbiseyi giydiğini imâ etmiştir. Benim kızımın değil bir balo elbisesini; bir külotu bile bir kereden fazla giymediğini kızımı yakından tanıyan herkes bilir. O yazıyı yazan muharrir eğer gözünü açıp bir iyice baksaydı, kızımın üstündeki elbisenin gri şifondan değil, koyu gri şifondan olduğunu, beline de siyah kadifeden kemer koyduğunu anlardı. Koyu gri el biseye göz göre göre, gri demek le ailemizi, geçen senenin modasına uyan mürteci bir aile olarak umumi efkâra göstermek istediğiniz ve böylece kocamın siyasi itibarı ile oynayarak, parti içindeki durumunu sarsmak istediğiniz meydandadır.

Benim elbisemin, Christian Dior modeli diye yazmanız da tamamen hak ve hakikata aykırıdır. Giydiğim elbise, Christian Dior değil, Fath'ındır. Hem de model değil, kreasyondur. Rok'n Roll oynarken, elbisemin yırtıldığı da hiç bir asla ve esasa dayanmaz. Elbisem yırtılmadı. Bir kere giydiğim elbise ellişer santimlik iki parçadan meydana geldiğinden yırtılacak hiç bir yeri yoktur. Bundan başka geniş delikli danteldir. Böyle bir elbise nasıl yırtılabilir? Elbisem yırtılmadı. Ben kendim strip-tiz yaparak soyundum. Korsamın göründüğü büsbütün yalan ve iftiradır. Benim korse kullanmadığımı herkes bilir. Strip-tiz yaparken korsemin mi, yoksa neremin göründüğünü orada hazır bulunanlar görmüşlerdir.

İşbu tekzibimin, virgülüne dokunmadan neşrini Basın Kanununa dayanarak rica ederim.

Yüksek Sosyeteden
Sayın Bayan G. B.

YAZISIZ!..

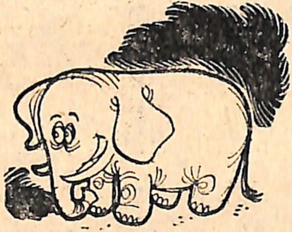
FABRİKA :

Propaganda binası. İktidarın seçim şubesi. Temeli atılan, çatısı kurulmıyan yapı.

FİL:

Polisçe meşhur bir sima. Hikâyesi, Milletlerarası mizah yarışmasında birinciliği kazandı. Bazı insan cinsi gibi çok yiyen, çok içen ve kolay kolay doymıyan malûm hayvan.

Rivayet ederler ki, zamanın padişahına üç erkek fil hediye etmişler. Hükümdar, hayvanları Edirne şehrine göndermiş ve orada bakımına alınmasını irade buyurmuş. Gel zaman git zaman, fillere her gün, sabah, öğle, akşam binlerce okka et ayırmaktan, şehirde, tıpkı şimdi olduğu gibi, bir et darlığıdır başlar.

O günlerde toplantı yasağı olmadığından halk bir meclis kurar, düşünür, taşınır, konuşur ve Türklerden, Rumlardan, Yahudilerden üç kişilik bir heyet kurup padişaha ricaci göndermeğe ve fillerin başka bir vilâyete nakli için ferman istemeğe karar verirler.

Üç kişi, saraya gelir ve başta, heyetin en ihtiyar âzası yahudi olmak üzere huzura girerler...

Hükümdar, şahane bir sesle:

— Dileğin nedir bezirgân

Diye sorunca, Salamon, titriyerek:

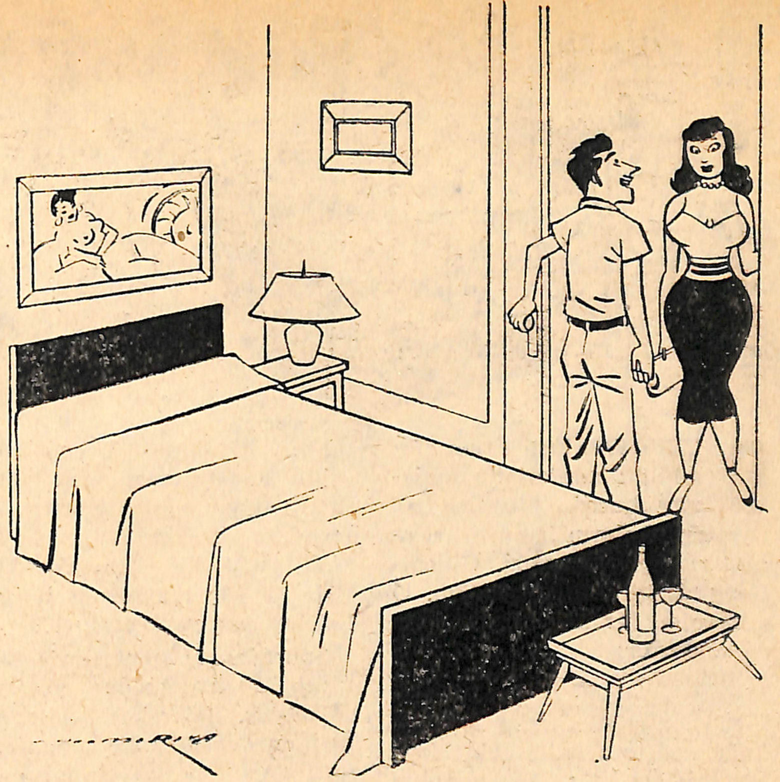
— Efendimiz, der, kullarınızın niyazı...

Ve bir de arkasına dönüp bakar ki, kendisinden başka kimse yok. Öteki cemaat temsilcileri korkudan içeri giremomişler!

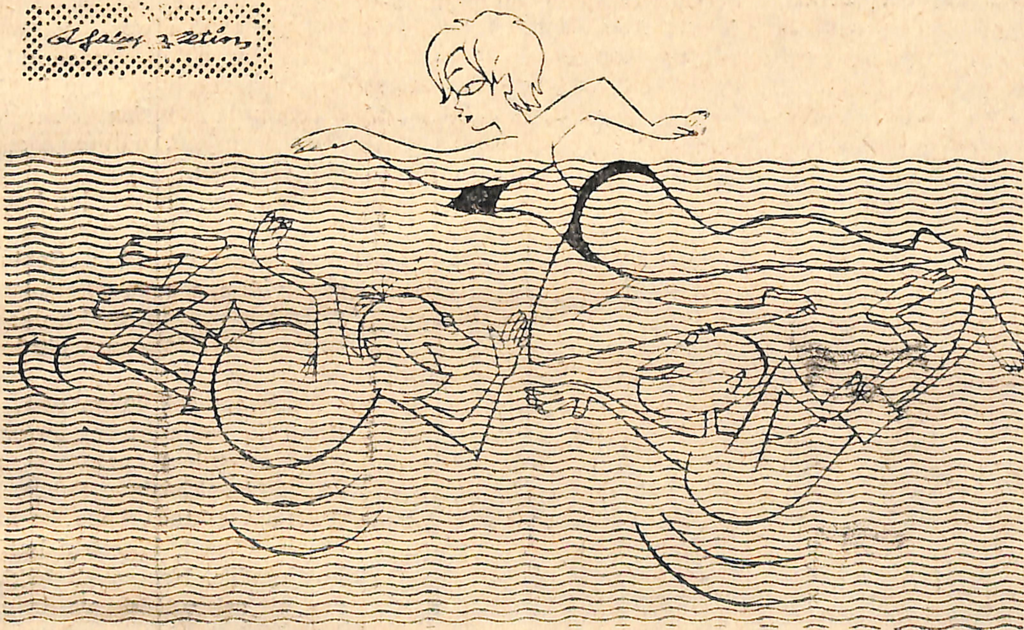
İhtiyar Yahudi bir iki yutkunduktan sonra:

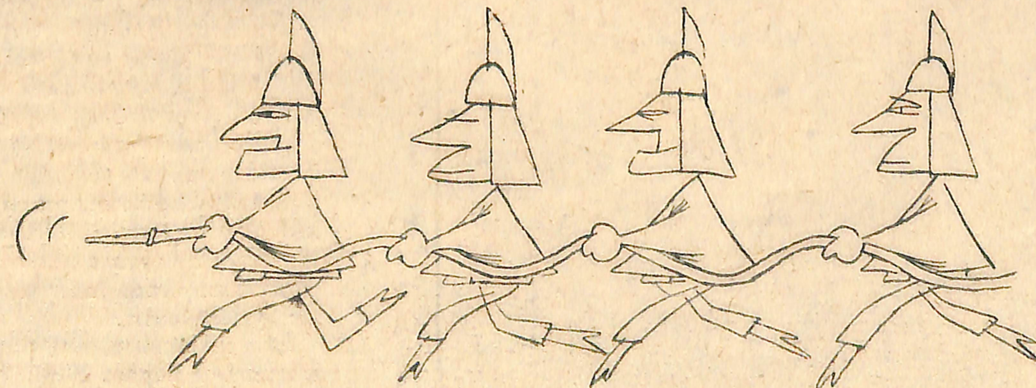
— Evet efendimiz, der, kullarınızın niyazı, Edirne şehrine ihsan buyurduğunuz üç erkek fil hakkındadır... Vilâyet halkı niyaz ediyorlar, lütfen ve inayeten irade ediniz, üç tane de dişi fil göndersinler, zürriyetlerini görelim!..

Şimdi memleketimizde fil var mı bilmem. Ama, fil kadar iştahlı ve sömürücü dişiler, erkekler pek çok!

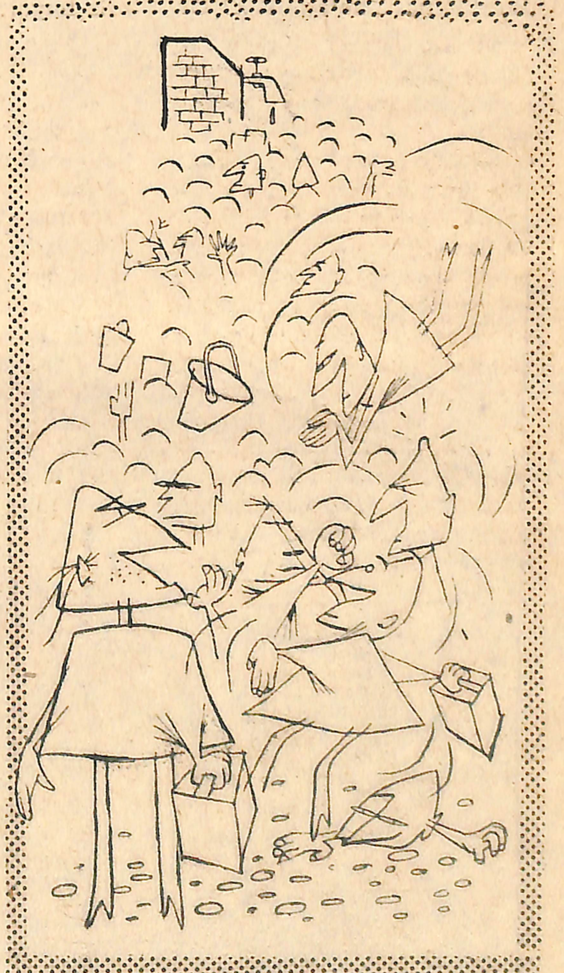

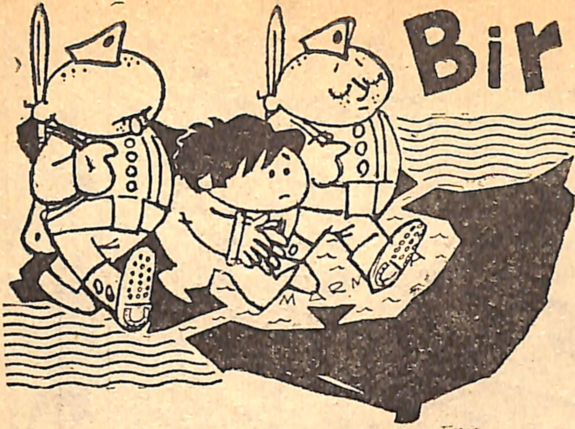
— Buyur sevgilim, istediğin yere otur!..

Su Sporları!..

Bir sürgünün hatıraları

Son anılar

Yazan :
AZİZ NESİN

BURSA'DA kısa süren sürgünlük günlerimin anılarını burada bitirmek istiyorum. Onların içinden acı olanları seçip, ayırdım. Gülebileceğiniz bir kaçını süzdüm. O günlerden bir kaç küçük anım da şunlardır:

★

Sürgün günlerimden bugüne kadar dostum kalan bir Heykelci Hikmet'tir. Heykelcilikle İstanbul'da çocuklarının karnını doyuramamıştı. Kayınpederi kendisine iyilik yapmış, onu Bursa'daki fabrikasına kapıcı yapmıştı. Gurbette bir başına olanda, ev-ocak özlemi başlıyor. Bizi ara sıra fakir ama sıcak ev çevresine alan yalnız Heykelci Hikmet oldu. Doğrusu onun kor kacak hiç bir şeyi yoktu. O da bir başka türlü sürgün sayılırdı.

Koskoca Bursa'da Heykelci Hikmet'le nasıl anlaşmıştık? Ortaklaşa hiç bir düşüncemiz de yoktu. Kafalarımızın pek birbirine uyduğunu sanmıyorum. Ama resim, çamur, renk, boya, çizgi, sanat, koca Bursa'da birbirlerini hiç tanımayan iki kişiyi arkadaş yapıvermişti.

Sonradan Hikmet Bey'i Emniyet Müdürlüğünde sorguya çekmişler. Neler konuştuğumuz sorulmuş. Bütün konuştuklarımızı anlatabildiyse, ikimize de deli demişlerdir.

Kapıcılık eden heykelci Hikmet'in derdi, bana kendi derdimi unutturordu. Kendi derdimi de unutunca, ona heykel yaptıracaklar arardım. Bursa'da bir kaç kişi ona büstlerini yaptırdılar. Hikmet te kapıcılıktan kurtuldu. Bu belki de onun için iyi olmadı.

Hep düşünürüm: Acaba Hikmet Bey işi tıkırında biri olaydı, bize bu dostluğu yine gösterir miydi? Bu düşünce, belki insanın kalbindeki kötülüğü dışa vurur ama, ne yapayım ki düşünüyorum.

★

Bursa'da birini daha tanımıştım. O bizden de zil, meteliksizdi. Orada beni en çok güldüren adam o oldu. İkide bir:

— Ah, ah... derdi, ben seninle geçen sene arkadaş olacaktım ki, o zaman görecektin...

Bir sene önce babasından kalan elli bin lira mirası yemiş, bitirmiş.

— Seninle geçen sene tanışacaktık... Al diyecektim sana... Ne kadar istiyorsun? On bin mi, yirmi bin mi?... Ah... Geçen sene tanışacaktık...

Bunu her karşılaşmamızda söylerdi. Her gün de karşılaşırdık. Bu sözleri o kadar kesin ve o kadar çok söyledi ki, giderek ben kendimi ona borçlu bulmaya başladım. Gerçekten, yirmi, otuz bin lirasını almış gibi oldum.

Bütün mirasını sizden esirgemiyen birinden, siz ekmeğinizi, yemeğinizi esirgeyebilir misiniz? Bu yüzden bir de onun boğazını düşünmek zorundaydık.

— Ah geçen sene tanışacaktık... Geçen sene nerdeydin birader?

Bunu öyle bir sorardı ki, geçen sene onu arayıp bulmadığım, böylece de elli bin lirasının ziyan olmasına sebep olduğum için beni suçlu çıkarır gibi idi.

— Buyrun... derdik.

Sofraya otururdurk.

— Ah... Geçen sene arkadaş olmalıymışız.

Aradan dört beş yıl geçtikten sonra onu İsanbul'da gördüm. Bitikti. Sonradan çıkan büyük bir mirası daha yemiş bitirmiş.

— Nerelerdesin kardeşim, dedi, ben yine perişan oldum. Seni o kadar aradım, bulamadım. Geçen sene karşılaşacaktık ki...

— Ben zamanında hangi işi yaptım ki.. dedim. Bana da böyle hep mirasını yiyip bitirenler le arkadaşlık kalıyor.

★

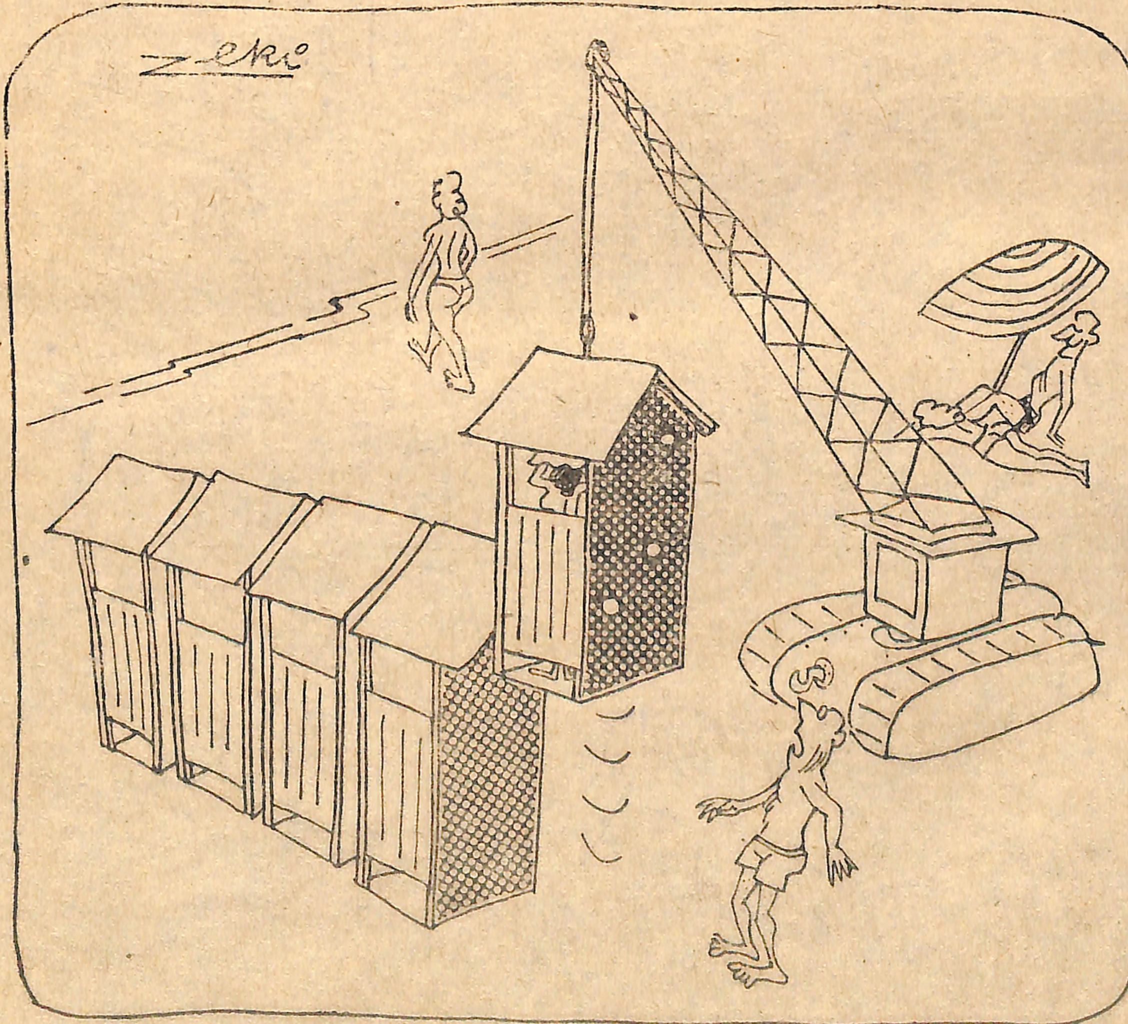
Bursa'da hiç unutamadıklarımdan biri de bir oğlan çocuktu. Komşulardan birinin oğlu idi. Benim oğluma benziyordu. Beş yaşlarında sarı, yaramaz, kirloş bir oğlan. Evden çıkarken her sabah yolumu beklerdi. Onunla arkadaş olmuştuk. Onu severken, oğlumu sever gibi olurdum.

Her sabah pencereden bakardım. Sokakta ise, cebimde de para varsa çıkardım. Cebimde para yoksa, sokağa çıkamazdım. Çocuğun oradân uzaklaşmasını beklerdim. Sonra ona görünme den kaçardım.

Ne kadar çok lâzım olsa, onun için cebimde beş kuruş ayırmaya çalışır, paramın son beşliğini saklardım. Sokak kapısından çıkınca bana koşardı. El ele tutuşur, köşedeki bakkala girerdik. Her sabah bakkaldan bir şeker hakkı vardı.

Bir sabah yine kapıdan çıktım. Bana koştu. Yere çömeldim. Boynuma sarıldı. Tam o sırada sert bir ses çocuğun adını çağırdı. Karşı evin kapısında babası duruyordu. Çocuk donup kaldı. Başı önünde süklüm püklüm babasının yanına gitti. Adam çocuğu döğmeye başladı. Ona her sabah şeker aldığımı bilmiyordu. Benimle, mahallelerine sığınmış bir sürgünle konuşuyor diye çocuğu döğüyordu.

O günden sonra onunla hiç konuşamadık. Ben kapıdan çıkardım. O kendi evlerinin kapısında dururdu. Bana bakardı uzaktan. Ben ona bakınca başı-

Röntgenci — Vay anasını, burada da mı istimlâk başladı!...

nı yere indirirdi. Kendi oğlumu sevememiş gibi, ordan uzaklaşırdım.

★

Günlerimin çoğunu Bursa Kitaplıklarında geçirirdim. Bir gün Halkevi kitaplığında bir kitap okurken, sağıma, soluma, karşıma gençler geldiler. Hepsi birer kitap aldılar. Ama içlerinden ikisi kitap okumuyor, boyuna yüksek sesle konuşuyor, yaramazlık yapıyor, birbirleriyle şakalaşıyorlardı. Orası paydos zamanında bir sınıfa dönmüştü. Susarlar diye bekledim, susmadılar. Yüzlerine baktım, daha çok yaramazlık ettiler. Sinirlerim bozuldu. En yaramazına:

— Bir cümleyi beş kere okuyorum, yine anlamıyorum. Sussanız iyi olacak, dedim.

Büsbütün yaramazlığa, üstelik alaya da başladılar. O kızgınlıkla çıktım dışarı. Asfaltta yürürken, arkamdan koşan bir ayak sesi duydum. Başımı çevirdim. Az önce kitaplıkta yaramazlık eden, azarladığım çocuk... On yedi, on sekiz yaşlarında bir çocuk. Daha büyük bir terbiyesizlik edeceğini sandım. Koşarak yanıma geldi.

— Siz Aziz Nesin misiniz?

—Evet... dedim.

Başı önünde, utanmış:

— Kitaplıktaki defterde adınızı gördüm de... affedersiniz

Hayatımda beni yerden yere vuranlar kadar değerlendirenler de oldu. Ama o çocuğun verdiği değeri hiç unutamıyorum.

★

Sürgün bitip İstanbul'a gelince, daha iyi şeylerle karşılaşmadım. İstanbul'da kurduğum, bıraktığım her ne varsa, hepsi dağılmıştı. İş, eş, her şey... Onları yeni baştan toplamaya, kurmaya çalıştım.

Neden hapse girdiğimi, sürgün edildiğimi merak edenler bulunur diye söyliyeyim. O sıra Amerika'dan borç alma işi ortaya yeni çıkmıştı. Aklımca Atatürk çocuklarından olduğumu düşünerek:

— Sıkıntı çekelim, ama borç almıyalım... demek yanlışlığını gösterdim. Bu konuda küçük bir broşür yazdım. Bunları yazmak bana ne ün, ne para kazandırırdı. Bunu da biliyordum. Ama otuz yaşımın saflığı içinde, bunları yazmanın bir işe yarayacağını sanmıştım. Sıkı Yönetim Mahkemesi bu broşürü Milli Menfaatlere aykırı buldu. Hapisliğim ve sürgünlüğüm bundandı.

Ondan sonra bu konuda öyle sert yazılar çıktı ki, benimkiler onların yanında lokum gibi kaldı. Ama ben söylenecek zamanı bilememiştim. Hem söylemesem ne olurdu? Hiç bir şey olmıyacağını insan kırkından sonra anlıyor.

O günlerden bir şey daha öğrendim. Yazıların değeri, doğruluğu, yazarına göre değişiyor. O düşünceleri benden çok daha sert yazanlar, hep bir çevrenin adamı olduklarından, onlar memleketsever oluyorlardı. Emniyet Müdürlüğünde bir sorguda yetkili bir kişi:

— Memleketi düşünmek sana mı kaldı?.. diye azarlamıştı.

Şimdi o günlerimi andıkça gülüyorum. Bilmem, bu kısa anılarımla sizleri birazcık güldürebildim mi?

SON

— Zeynep nerede?
— Asya gripine tutulmuş...
— Aman ne acayip kız bu.... Her gün birine tutuluyor!..

ŞAPKA İNKILÂBININ 32 nci YILDÖNÜMÜNDE...
— Heyyyy molla, şapkanı çıkar, göremiyoruz!..

NEHAR TÜBLEK

ALİ ve Elçi olmanın özel şartları yoktur. Falanlu bitirmeleri, filân sınavı verip, herhangi bir denemeden geçmeleri gerekmez. Bu, bizde de böyle, Amerika'da da... Bir hükûmet hoşuna giden adamı vali de yapar, elçi de yapar. Eskiden bizde biraz hava alsınlar diye, şairleri, romancıları elçi yaparlardı. Elçilik, mesture tahsisattan yardım gibi bir şeydi. Şimdi nasıldır, bilmiyoruz. Abdülhak Hamit, Yahya Kemal, Hamdullah Suphi, Rûşen Eşref, Yakup Kadri gibi «üdebâ» mız hepsi elçi idiler. Bizde şiirin edebiyatın on para etmediği halde, bukadar çok şair ve edebiyatçının yetişmesinin sebebi, hep elçi olabilmek içindir.

Bir gün vapurda bir şairin değeri üstünde konuşuluyordu. Birisi:

— Çok güzel şiirleri var. Değerli şairdir, dedi. Öbürü:

— Geç dedi, metelik etmez. Bir elçi bile olamadı. Ben ona şair mi derim.

Şair ve romancıları elçi yapmak için uğraşa uğraşa, zorlaya zorlaya, en sonunda, usta romancımız Yakup Kadri'ye «Zoraki Diplomat» kitabını yazdırdılar.

Şimdi son bir olaydan öğrendiğimize göre, biz şairleri, edebiyatçıları elçi yaparken, Amerika da milyonerleri elçi yapıyormuş. Amerikan milyonerleri hangi partiyi tutuyorlarsa, o partinin iş başına geçmesi için kesenin ağzını açıyorlarmış. Sonra o parti iş başına geçince, borcunu ödemek için, o milyoneri elçi yapıyormuş. Bizdekinin bir başka türlüsü Bir adamın, şu kadar milyonu var, bu kadar milyonu var, derken, birisi çıkıyor:

— Yok canım, diyor, söylediği kadar değil... Bir elçi bile olamadı.

Amerika'da Ohio'lu bir milyoner varmış, kırk milyon doları varmış. Seçimlerde Eisenhower'i desteklemiş, Eisenwer de bu iyiliğin altında kalmamak için; milyoner Gluck'u Seylân'a elçi yapmış. Gazeteciler Mr. Gluck'a.

— Elçi olduğunuz Seylân'ın başbakanı kim? diye sormuşlar.

— Bilmiyorum, demiş.

— Hindistan'ın başbakanı kim?

— Bilmiyorum.

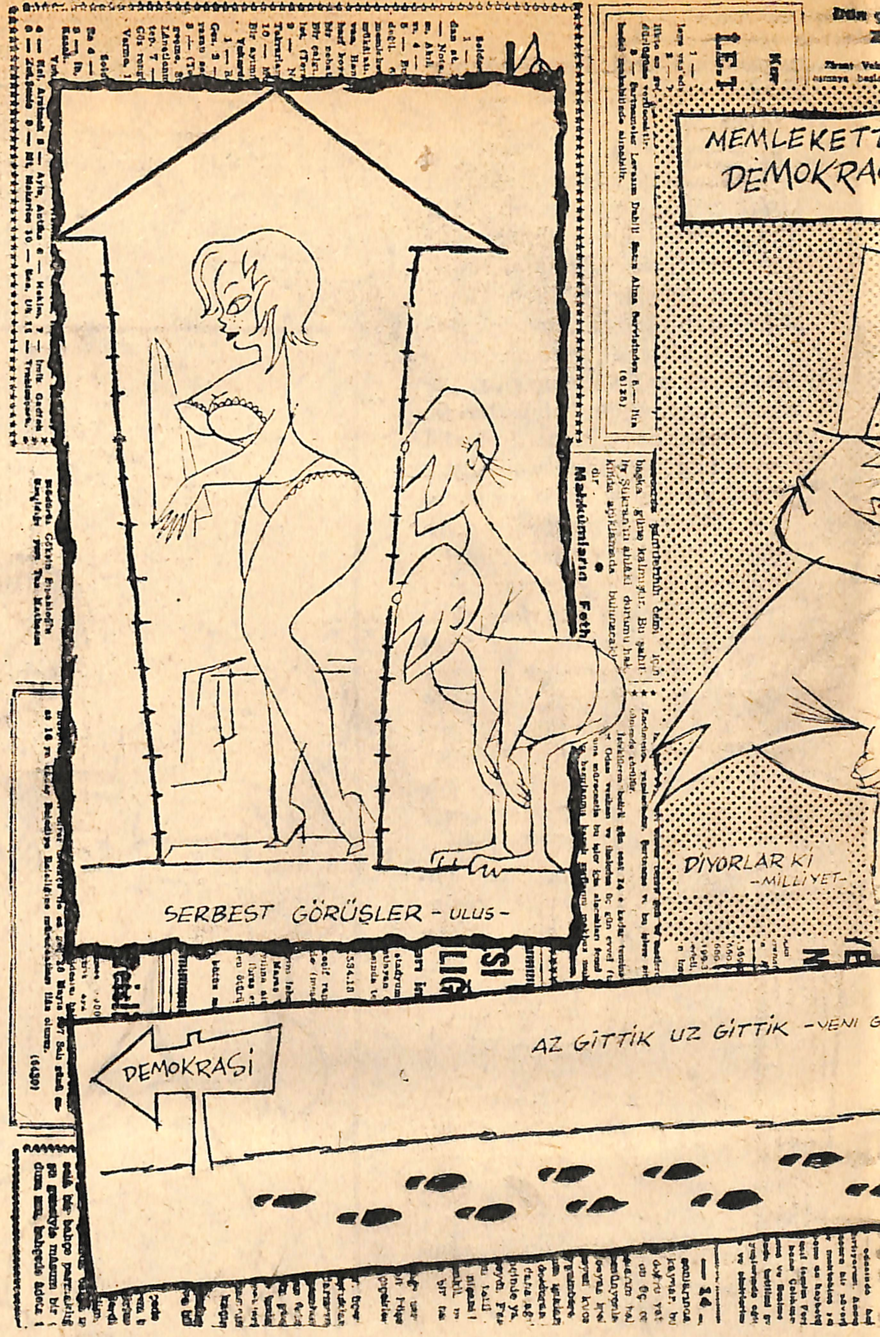
— Macaristan ihtilâli hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Macaristan mı? İhtilâl mi? Macaristan'da ihtilâl mi oldu?

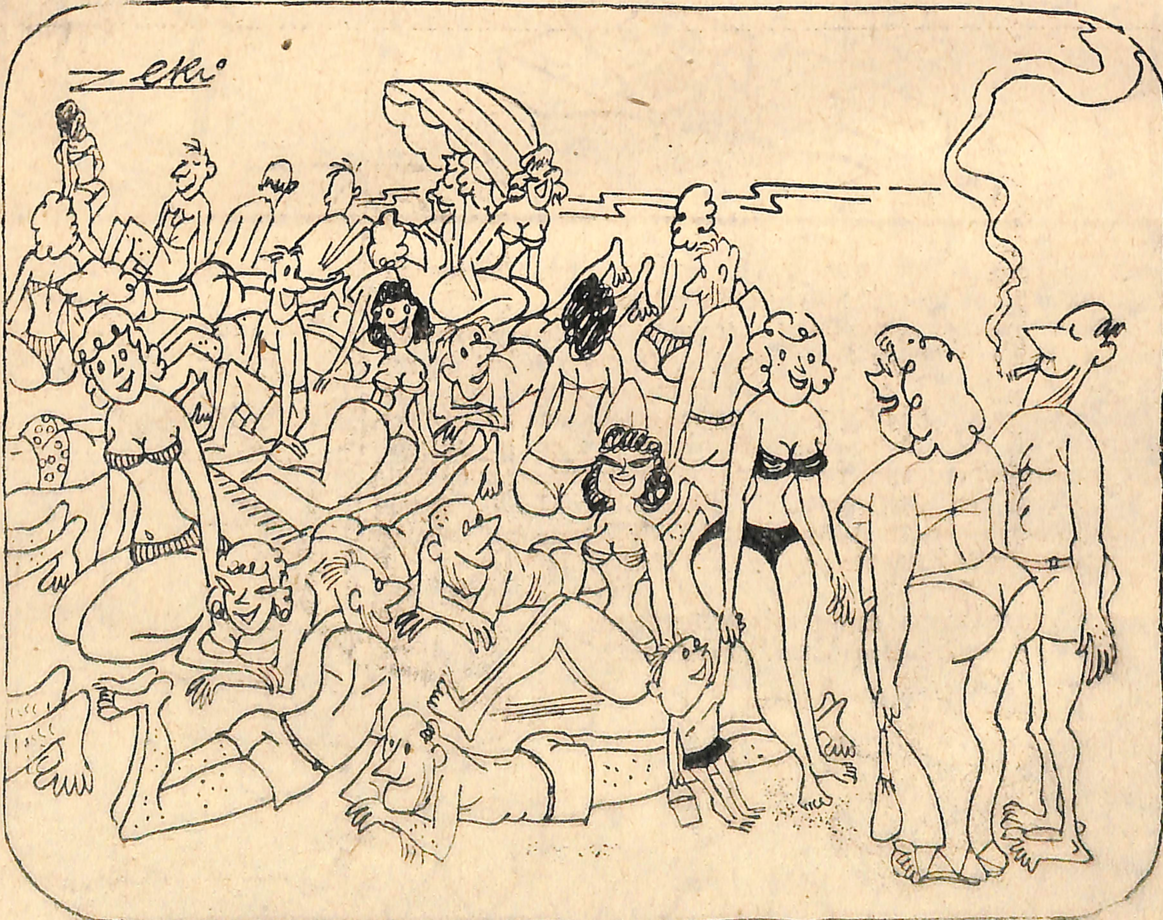
Şimdi bütün Amerikan gazeteleri, mizah dergileri, elçi olduğu memleketin başbakanını bilmeyen milyonerle alay ediyorlar.

İşte bizim memleketimiz için hiç bir zaman böyle bir tehlike yoktur. Amerikalı olsun, Seylânlı olsun, Hintli olsun, Çinli olsun, yediden yetmişe kadar kime:

— Türkiyenin Başbakanı kim? diye sorulsa, şıp diye

Sütunlar

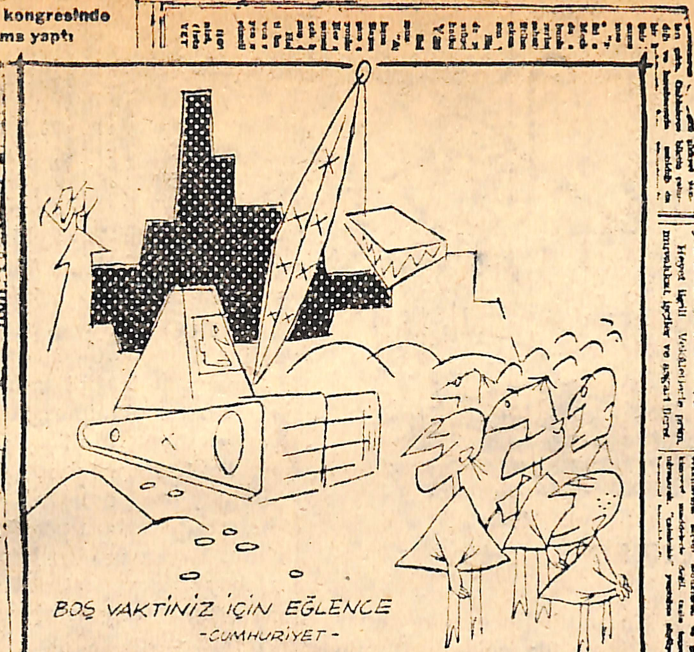

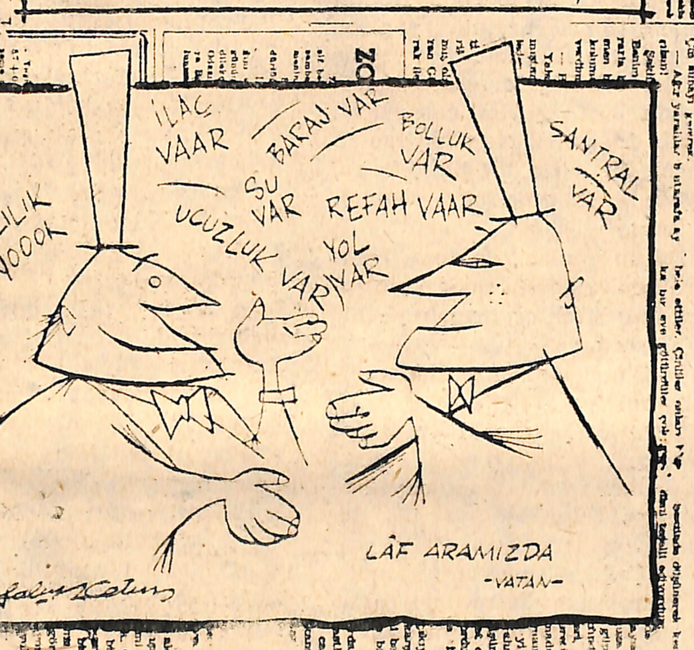
— Sizin çocuğu neden getirmediniz?..
— Bugün plâjlar ana-baba günü dediler de....

KOCAMA

★ Hitabetin gayesi ha
★ Çocuklarınıza dilini
sıl olsa öğrenecektir.
★ Hayat arkadaşlıktan
★ Büyük adam çocuğu
★ Aşk bir, ateş iki, gi
★ Paranı sakla. Bell
metlenir.
★ Erkek annesini en
en iyi sever.

...ya başlayan Pamuk kongresinde ...ekili mühim bir konuşma yaptı

Sarhoşluk!

Sallana sallana bara girdi ve bir martini istedi. Ve içtikten sonra barmene, bunun hayatında içtiği martinilerin en güzeli olduğunu söyledi ve sordu:

— Siz daima bu kadar güzel martini mi hazırlarsınız, yoksa bu bir tesadüf mü idi?

Barmen cevap olarak derhal ikinci bir martini karıştırdı. Bunu içen müşteri birincisinden de üstün buldu ve:

— Bu kadar müstesna bir kabiliyet mükâfatsız kalmamalı, diyerek cebinden bir istakoz çıkardı ve barmene hediye etti. Adamcağız biraz tereddütle istakoza baktı ve:

— Teşekkür ederim, dedi. Bunu akşam yemeği için eve götürebilirim.

Müşteri itiraz etti:

— Hayır, hayır... Yemeğini henüz yedi, onu sinemaya götürün.

●

Kiralık nota

Meşhur müzisyen Herbert Von Karayan bir ara, bir dükkân keşfetmiş, on kuruşa her türlü notayı kiralıyabiliyordu. Bir gün gitti ve ufak tefek şirin bir ihtiyar olan dükkâncıya:

— Nuremberg'in usta şarkıcıları operası Pratisyonunu istiyorum, dedi.

İhtiyar, sinsi sinsi güldü:

— Muhakkak beni denemek istiyorsunuz ama şaşırtamazsınız, Bir kere Usta şarkıcılar Nuremberg'in değil, Wagner'indir.

Haftanın Şakaları

Aynı yerden...

Birkaç hafta dinlenmek için Erdek'teki meşhur «Zeytinliada» ya gitmiş olan tenkitçi Zahir Güvemli, her amatör gibi, şövalesini kurmuş, tuvalini germiş, paletini hazırlamış, manzara resmi yapıyordu.

Usulden olduğu için, etrafında seyirciler birikti. İçlerinde çok şık, böyle bir yere göre, aşırı derecede fazla boyalı bir hanım, resimle ilgisini belirten bir sual sordu:

— Ah beyefendi... Ben de resme çalışıyorum, ama, bu boyasızlıkla halimiz ne olacak bilmem ki.

Güvemli, hanımın yüzüne baktı ve gülümsedi:

— Aman efendim, ben söylesem neyse ama, siz o bakımdan herhalde çok bahtiyarsınız!

Nerede doğmuş!

Annesi küçük Jimmy'ye o gün okulda neler yaptığını sordu, Jimmy de anlattı:

— Hani anneciğim bizim saçma sapan sualler soran bir hocamız vardı ya...

— Eeee...

— Bugün de herkese nerede doğduklarını sordu.

— Tabii sen de hastanede dünyaya geldiğini söylemişsindir.

— Yaa... Söyliyeyim de beni korkak sansınlar, değil mi? Ben onlara stadyumda doğdum dedim.

...asında ?..

bilir. Ama ondan sonra da başka bir şey sormamalı. Hele Başbakandan sonra öteki Bakanları sorarlarsa, bilecek bir kişinin bile çıkacağını sanmıyorum.

Öbür bakanları biz bile bilmiyoruz. O kadar sık değişiyor, o kadar birbirlerinin yerine vekâlet ediyorlar ki, adlarını akılda tutmak, elde değil. İnanmasanız kendi kendinize bakanların isimlerini söyleyebilirseniz söyleyin bakalım.

Bir Başbakanın değişmemesinin bir iyiliği var, hiç olmazsa yabancı elçilerin bilgisizliği anlaşılmaz. *B. E. N.*

...N LÂFLAR

...değil iknadır.

...asını öğretin, konuşmayı na-

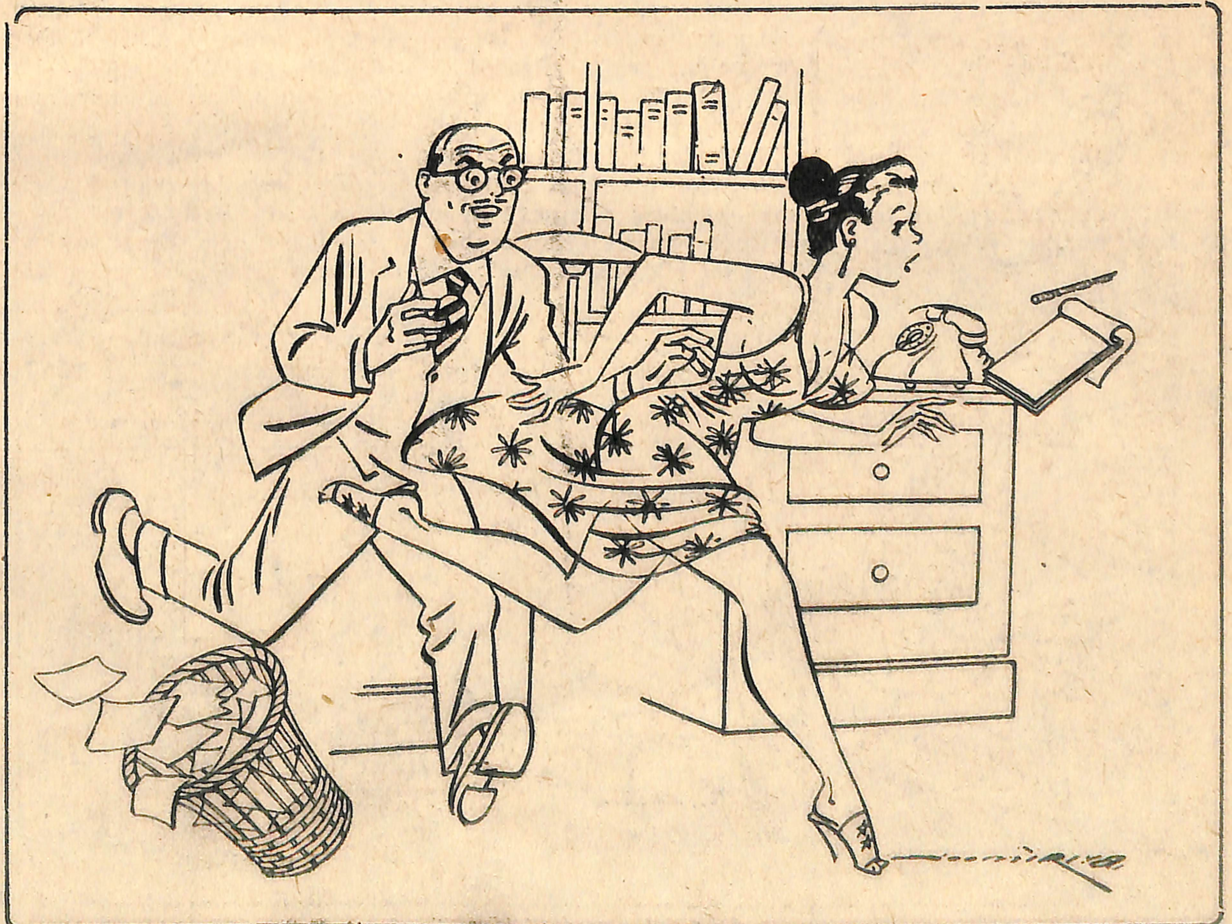
... büyük bir hediye veremez.

...calbini kaybetmeyen adamdır.

...nez.

...az bir gün belki tekrar kıy-

... sevgilisini en fazla, karısını

— Hayır teşekkür ederim beyefendi, katiyen maaşıma zam istemiyorum!..

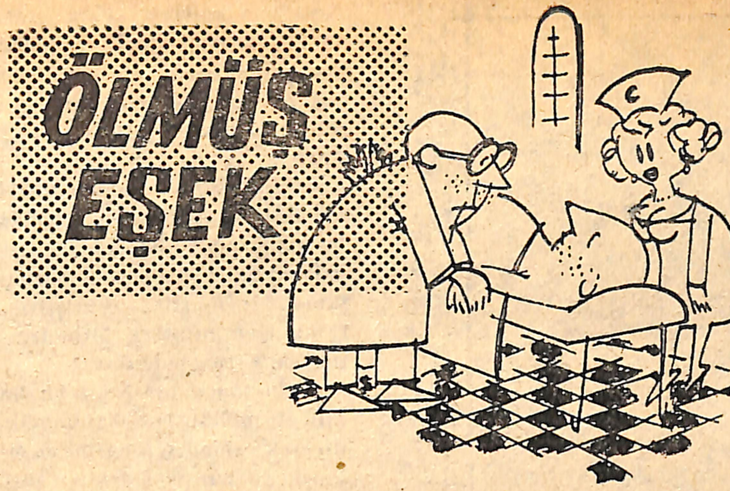
Sevgili Kardeşim Eşek arısı,

İlk Yardım Hastahanesinde, doktorlar ölümümü şüpheli buldular. Öldüğüm hakkında rapor verecek olan doktor, bir hemşireye benim gerçekten ölüp ölmediğimi sordu. Hemşire:

— Ben hastabakıcının yalancısıyım doktor bey, dedi, hastabakıcı ölü diyor.

Doktor sinirlendi:

— Ben titiz adamım. Bir ölünün iyice ölüp ölmediğini anlamadan rapor veremem. Çünkü bu zamanda ne dirilere, ne ölülere güven olmuyor. Öldük diye buraya geliyorlar. Biz de sözlerine inanıp «ölmüştür, gömülebilir» diye rapor veriyoruz. Sonra sözlerinde durmuyorlar, ya ölü yıkayıcı yıkarken gıdıklanıyorlar, ya tabut mezara konurken gerine gerine uyanıyor «Aman bu sabah yine işe geç kaldım,' diye tabuttan fırlıyorlar. Bir şey değil sonra biz mahçup oluyoruz. Mâdem kendine güvenemiyorsun, ne diye, öldüm, der de karşımıza gelirsin?

★ Yazan : Aziz NESİN ★

Hemşire:

— Doktor Bey, hani geçen gün bir ihtiyar kadını ölü diye getirmişlerdi de, siz «gömülsün» diye rapor vermiştiniz. Sonradan kadın dirilivermişti.

— Ben gelininin sözüne güvendim. Nasıl güvenmiyeyim. Muayenehaneme geldi, tam bir saat bana kaynanasının öldüğünü tatlı tatlı anlattı. O kadar güzel kadın ki, yalan söyliyebileceğini hiç düşünmedim. Ama gelinin suçu yok, asıl kabahat kaynananın. Seni herkes öldü diye biliyor. Ağlayan ağlamış, sızlayan sızlamış. Ben de öldü diye rapor vermişim. Bütün resmî formalite tamamlanmış. Her şey tamam. Şurda bir iki dakikalık bir şey kalmış. Bir kere toprağı örttüler mi, iş bitecek. İnsan bir iki dakika için dişini sıkmaz mı? Ölmiyeceksin de ne olacak sanki... Birdenbire ayağa fırlamak, hiç yakışık alır mı?

— Evet... Arada siz mahçup oluyorsunuz Doktor Bey...

— Yooo.. Mahçup olup ta ne olacak... Ben o kadını pek âlâ, «ölüdür, ilmen ölü sayılır» diye zorla gömdürürdüm. Ama yapmadım... Bir doktora mı inanırlar, yoksa cahil bir kadına mı? Biliyor musunuz, bizim halkımız çok cahil... Ölüyorlar da, öldüklerini bile bilmiyorlar. Olabilir... Herkes her şeyi bilemez. Ama bir doktor, ölüdür, diye rapor verince insan olan anlar artık. Hiç olmazsa insan nezaketen itiraz etmez. Öldüğünden bile haberi olmayan bu insanlara bir de demokrasi, hürriyet verilecek, lâf mı şu?... Ben öyle insanlar biliyorum, ilmen, tıb ilmine göre ölmeleri icap eder. Ama sen istediğin kadar söyle, rapor ver. İlme ehemmiyet veren kim? İlle de yaşıyoruz diye direniyorlar. Yâni ilme karşı geleceksin de ne olacak?..

— Cahillik efendim.

— Tabii cahillik. Ama ben o dirilen kadına söyledim. Hiç iyi yapmadınız, dedim. «Herkes sizin için bu kadar ağladı, sızladı, yandı, yakıldı. Yazık değil mi, bu kadar üzüntü boşa gitti.» dedim. Sen bir daha ölürsen, herkes yeniden ağlar mı? Boyuna senin için mi ağlayacaklar? Ağlasalar bile tadı olmaz.

— Kadın dirilince ne dediniz?

— Hiç ne diyeceğim... Bunun ilmen, tıbben izahını yaptım. Dünya tıb literatürü, dirilmiş ölülerin hikâyeleriyle doludur. Tıbda böyle şeyler çok olur. Kalb durur. Aradan bir zaman geçer, bir hafta, on gün, bir ay, bazan bir iki sene sonra yeniden çalışmaya başlar.

Bütün bunları, doktorla hemşire benim baş ucumda konuşuyorlardı. Doktor hemşireye bir daha sordu:

— Şimdi bu adam sâhiden ölmüş mü?

Hemşire yine eski cevabını verdi:

— Ben hastabakıcının yalancısıyım. Hastabakıcı ölmüş, dedi.

— Çağırın şu hastabakıcıyı!

Hemşire, hastabakıcıyı çağırdı. Gelen hastabakıcıya doktor:

— Ölmüş mü bu adam? diye sordu.

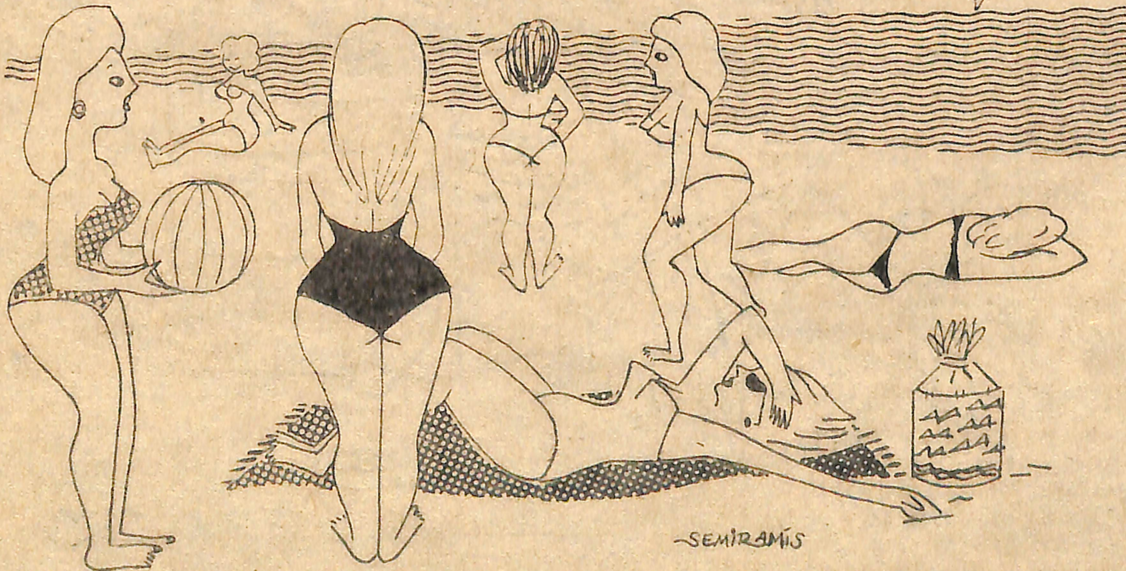
Hastabakıcı:

— Vallaha bilmem dohtor bey, dedi, dün gece ben löbetçi değeldim. Velâhkin gapıcı «bu herüf ölü, bunu ölü anbarına galdırın, atın!.» dedi.

— Çağırın bana kapıcıyı!

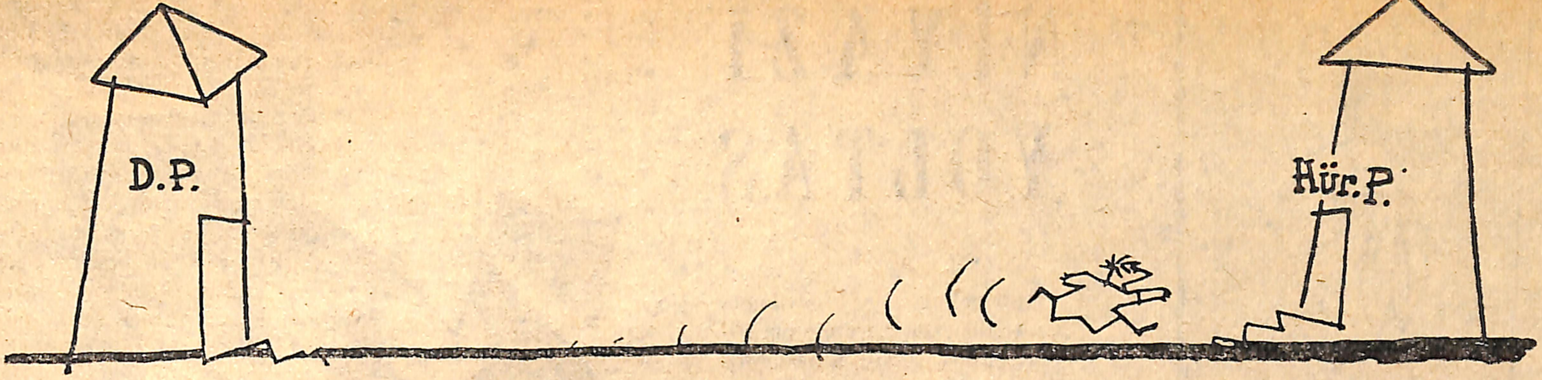
Adam kapıcıyı çağırmaya gidince doktor hemşireye:

— İnsan, dedi, hangi meslekte olursa olsun, işine candan bağlı olmalı. Şimdi benim yerimde başka bir doktor olsa, adamın nabzına bakar, kalbini muayene eder. Ben ayrıca, adamın öldüğüne iki üç te şahit bulurum ki ilerde ne olur ne olmaz... Her şey şahitli isbatlı olmalı. Daha yeni staj yapıyordum bir hastanede. Bir akşam arkadaşlarla iyice içtik. Sonra ben nöbete geldim. Terslik olacak ya, sanki zamanı imiş gibi tam da benim nöbetçi olduğum gece hastalardan üçü ölmüş. «Doktor bey, üç hasta öldü», dediler. «Allah rahmet eylesin. Cenabı Allah taksiratlarını affetsin...» dedim. Başka ne diyeyim? Ölüleri hayr ile yâd etmeli. «Muayene edip rapor vermiyecek misiniz?» dediler. «Haa... tabii... Muayene değil mi?... Evet...» dedim. Dedim ama, rakıyı fazla kaçırmışım. Bende kalkacak hâl yok. Beni zorla kaldırdılar. Ölünün elini elime aldım, nabzına baktım. Allah Allah... Adamın nabzı çok şiddetli atıyor. Benim bildiğim nabız saniyede 65 - 70 atar. Haydi 80, haydi 90 atsın. Bunun nabzı 120 atıyor. Öbür ölüyü getirin, dedim. Onun nabzı da öyle. Üçüncü ölünün nabzı da öyle. «Yahu, bunlar ölmemiş. Zavallılar ağır hasta» dedim. Nabız düşürmek için «sırtlarına tentürdiyot sürün. Saatte bir de aspirin verin» dedim. Hemşire «Aman doktor bey, aspirin büsbütün kalbi çalıştırır.» dedi. «Öyleyse kinin verin!» dedim. «Kinin de öyle» dedi. Hani siz üstünüze alınmayın, bazı hemşireler çok ukalâ oluyor. Çok kötü kızdım. «Yahu, sen bir de hemşire olacaksın. Suratıma ne bakıp duruyorsun? Şu adama nabız düşürmek için verecek bir ilâç bilmiyor musun?..» diye bağırdım. Hemşire: «Ben hastalanınca annem ıhlamur verirdi.» dedi. «Hah, tamam... Ihlamur ver! İstersen ıhlamur için reçete yazayım» dedim. «Reçete istemez, çünkü hastanenin eczacısı yok. Ben karşı bakkaldan sevabıma alırım.» dedi. Biraz sonra da geldi: «Yemiyorlar Doktor bey» dedi. «Kim yemiyor?» dedim. «Ölüler ıhlamur yemiyorlar» dedi. «Yahu ıhlamur yenir mi? Ihlamur içilir...» Bir de bakayım ki, hemşire kuru ıhlamur yapraklarıyla, çiçeklerini adamların ağzına tıkıştırıyor. «Sen bunu kaynatmadın mı? Ihlamurun suyu içirilecek» dedim. «Affedersiniz, ben hiç ev işi bilmem» dedi. Biraz sonra yine geldi. «Ölüler ıhlamuru içmiyorlar. Ağızları kenetlenmiş, açılmıyor» dedi. «Öyleyse iğne yap!» dedim. «Ne iğnesi yapayım?» dedi. «Hastanede hangi iğne varsa, ondan yap!» dedim. «Hastanede çengelli iğneden başka iğne yok. Affedersiniz, onunla da kombinezonumun askısını tutturdum.» dedi. O sırada hastanenin kâtibi geldi. «Doktor bey,

Baruthane Plâjı!..

Orhan Köprülü Hürriyet Partisine girdi.. (Gazeteler)

«Çocuktan al haberi...»

deftere ölüleri hangi hastalıktan öldü diye işliyelim?» dedi. «Onlar ölü değil. Yaşıyor.» dedim. «Aman efendim, yaşamıyorlar» dedi. «Heriflerin nabzı atıyor.» dedim. «Atmıyor» dedi, atıyor - atmıyor diye tutuştuk. «Ben muayene ettim. Bir adamın ölü mü, diri mi olduğunu doktor mu bilir, kâtip mi?» «Dirilere doktorlar, ölülere kâtipler bakar. Çünkü ölüler vizite parası ödeyemezler. Muayene ettim, diyorsunuz. Bir daha muayene edin de görün!»

Ölülerden birinin elini yakaladım. Kâtip gülmeye başladı. «Aman doktor bey, siz ölünün nabzını değil, kendi nabzınızı muayene ediyorsunuz» dedi. «Tuuu... Ben sarhoşlukla ölünün nabzı diye kendi nabzımı saymıyor muymuşum?... İşte o günden beri, ne zaman bir adam ölse, öldü diye rapor verirken yanımda bir iki de şahit bulundururum.

O sırada doktorun çağırdığı kapıcı da gelmişti. Doktor kapıcıya:

— Ölü, sâhiden ölmüş mü? dedi.

Kapıcı:

— Ölmüş, dedi. Hem de adam akıllı ölmüş.

— Nerden belli?

— Belli olmaz mı doktor bey? Ben otuz senedir bu hastanenin kapıcısıyım. Elimden ne ölüler geçti... Bir kere bu adamın taş çatlasa aylık kazancı, olsun olsun da iki yüz lira olsun.

— Nerden anladın?

— Baksanıza, boynu ile belinin inceliği bir. Nerdeyse kopacak...

— Doğru...

— Gelelim yaptığı işe... Bu adamın çok çektiği, çok yorulduğu da meydanda.

— Nerden biliyorsun?

— Baksanıza doktor bey, avurdu avurduna göçmüş, gözleri içeri çökmüş...

— Üstelik bu adam en azından altı baş insan besliyor.

— Onu nerden anladın?

— Aman doktor bey, şu adamın omuzlarına baksanıza, nasıl çökmüş. Ne kadar ağır yük taşıdığı belli değil mi?

— Belli...

— Ayda iki yüz lira ile altı baş insanı nasıl geçindirsin? Elbet geçindiremez. Geçindiremeyince ne yapsın? Namuslu adam da...

— Namuslu olduğu nerden belli?

— Aman doktor bey, namuslu olmasaydı, ölür müydü? O da yaşardı elbet.

— Doğru...

— Zekî bir adam da...

— Hepsine peki ama, zeki olduğu nerden belli?...

Kapıcı, iri parmaklarıyla, göz kapağımı yukarı çekip kaldırdı:

— Şu gözlere baksanıza beyefendi, ölüsü bile gülüyor herifin...

— Evet?...

— Bundan başka duygulu bir adam da...

— Yahu, onu da nerden çıkardın?

— Belli değil mi doktor bey.. Sanki ölmüş te herkesi kendisiyle uğraştırmış diye yüzünde ne utangaçlık var.

— Doğru...

— Eh, daha ne olsun... Bir adam...

— Anlaşıldı. Demek bu adam iyicene ölmüş. Benim korkum nedir, bilir misiniz? Bazıları, öl düm diye gelip bize yutturmaya kalkıyorlar. Tavsiye kartları da olmayınca: «Daha ölmemiştir, yaşamaya mecburdur» kaydı ile geri çeviriyorum. Peki, bu adam ölmesine ölmüş. Acaba neden ölmüş?

— Hastane kâtibi, ölüm sebebi belli olmayanlara: «Sefalet-i fizyolojiye» den öldü, diye yazar.

— Doğru ama, bu ölüm bana biraz şüpheli geldi. En iyisi, ben bunu Adlî Tıbba havale edeyim de, biraz iş olsun...

İşte böyle sevgili kardeşim Eşek Arısı... Gelecek mektubum da da, Adlî Tıbda başıma gelenleri anlatırım. Hoşça kal sevgili Eşek Arısı.

Kardeşin
ÖLMÜŞ EŞEK

Yeni bir keşif!

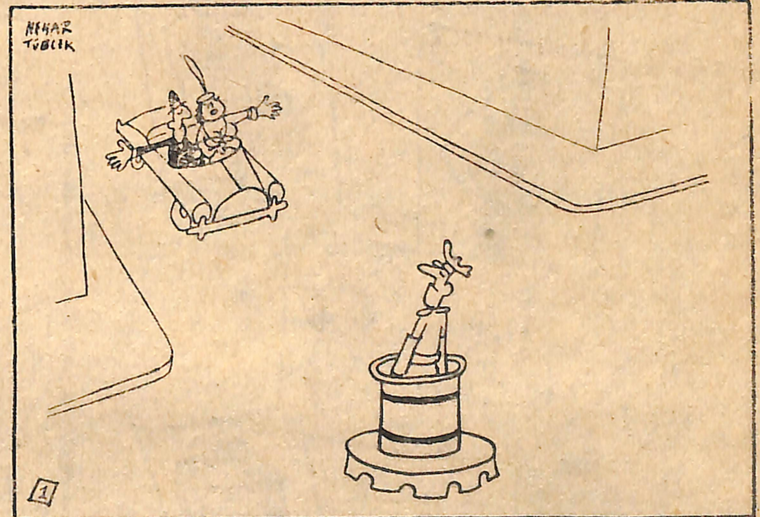
Efendim ötedenberi biz Şarklılar Avrupalılara nazaran (şişman) biliniriz ve öyleyizdir de... Eşref ağabeyimizin bile dediği gibi: «bizim böööle aşağı doğru kalınlaşan bir biçimimiz» vardır.

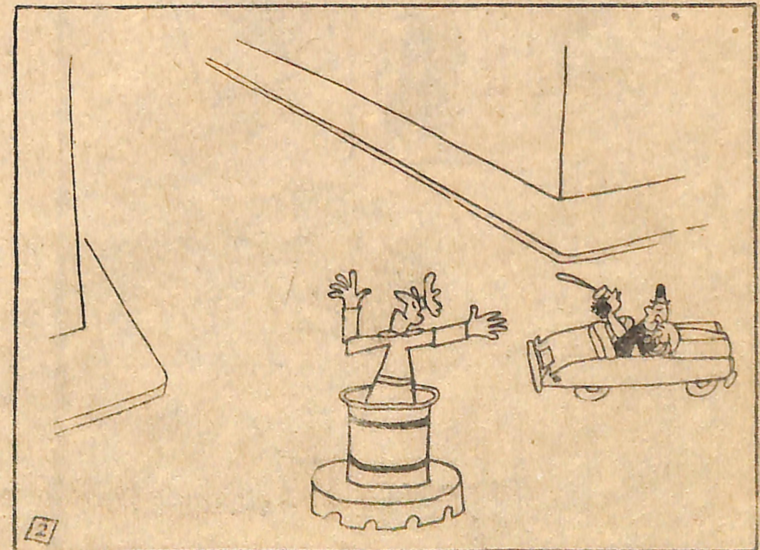
Hiç bu yaz elektrikli trene binip Floryaya veya otobüse binip Taksime gittiniz mi, Şimdi bu sualin de münasebeti ne demeyin. Ben gittim ve bu gidişle gideceğim de... İşte bu tren ve otobüs yolculukları sırasında bir gün zihnimde bir şimşek çaktı ve «Evreka». diye bağırmamak için kendimi zor tuttum: bizim şişmanlığımızın sebebi ayan beyandı şimdiye kadar nasıl olmuş da gbremeişiz değil mi efendim? Öyle ya, eskiden ne Skoda otobüslerimiz, ne de elekrikli trenimiz vardı. Avrupa ise bu medeniyet nimetleri içinde senelerdir ter döküyor. Tabii incelir herifler...

Ama bizim de artık istikbalimiz parlak. Üstün kabiliyetimizle ve Allahın yardımı ile onların ancak yüzyıllar boyunca kazandığı bu formu, üç seneye kalmaz elde ederiz. Hele havalar biraz daha böyle gitsin.

İşte sevgili vatandaşlar, siz de benim gibi yapınız. bu güzesl yaz günlerinde otobüs ve trenden mümkün olduğu kadar istifade ediniz.

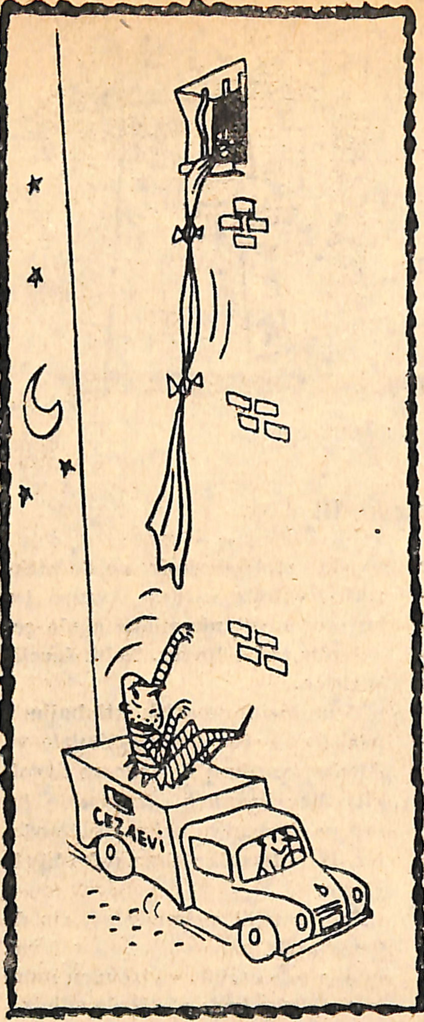
H.— Bilhassa kalabalık günleri ve saatleri seçmeniz menfaatiniz icabıdır.

YAZISIZ!..

NİYAZİ YOLTAŞ

Akbaba'nın her sayısında karikatürlerini gördüğünüz Niyazi Yoltaş, sanata amatur aşkiyle bağlı bir gençtir. Ama, eskice bir genç!

Galiba asıl dikkati Şehir galerisinde açtığı Karikatür sergisiyle çekti: Elişi kâğıtlariyle yaptığı bu orijinal sergiyi İstanbullu zevki sevmiştir!

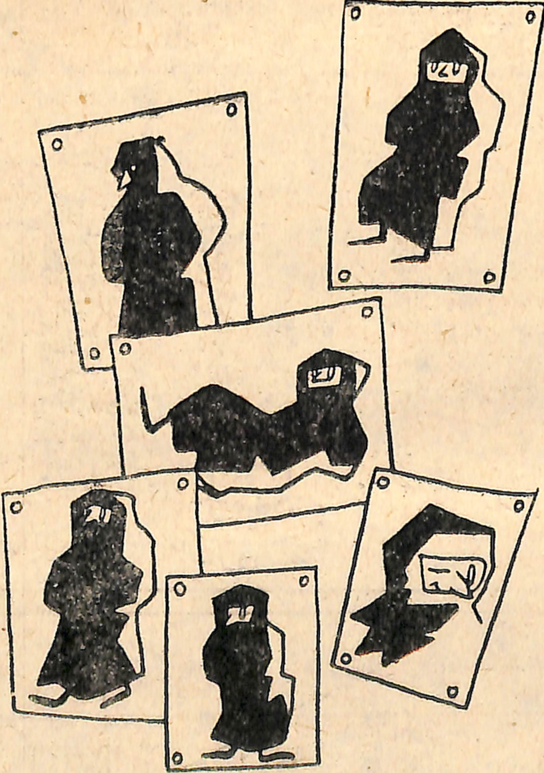
Karikatürlerinin çizgileri de kendisinindir, konuları da...

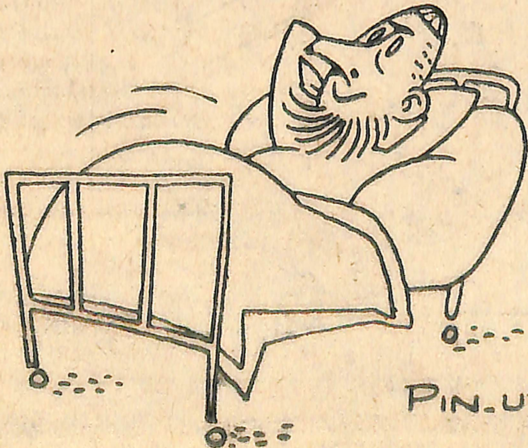
Niyazi Yoltaş'ın hem kafası düşünüyor, hem eli çalışıyor. Yarınının bugününden parlak olacağını umuyoruz.

Bizi yalancı çıkarmamak, kendisinin elindedir.

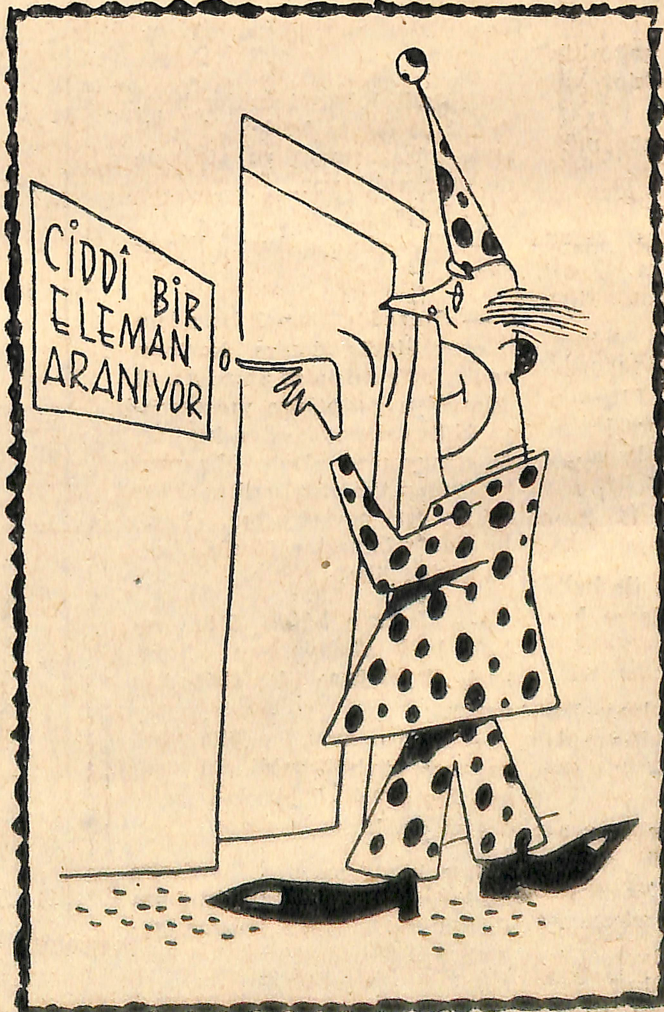

ZEVK...

PIN-UPS...

Milletlerin Güldükleri

— *Bu mayonun halis Lâsteks olduğuna hâlâ inanmıyor musunuz?*

(Alman)

Dâhi ressam!

Bir resim sergisinde sosyeteye mensup genç ve güzel bir kızı Walter O'Keefe'e takdim etmişlerdi. Beraberce bir tabloya bakarlarken genç kız, lâf olsun diye sordu:

— Sizce istidat irsi midir?

— Hayır, asla. Meselâ Rembrant'ı misal olarak alalım. Onun anne ve babasının kimler olduğunu biliyor musunuz?

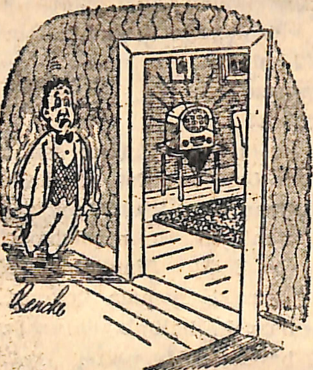
— Hayır.

— Yaaa... İşte Rembrant'ın babası...

Genç kız zarif bir jestle Walter O'Keefe'in sözünü kesti:

— Peki ama Mr. O'Keefe. Bu Rembrant dediğiniz de kim oluyor Allah aşkına!

(İngiliz)

— *Hayır sevgilim, kocana fenalık yapmıyalım. O geldiği zaman ben onu idare ederim.*

(Amerikan)

Ahret yolcusu!

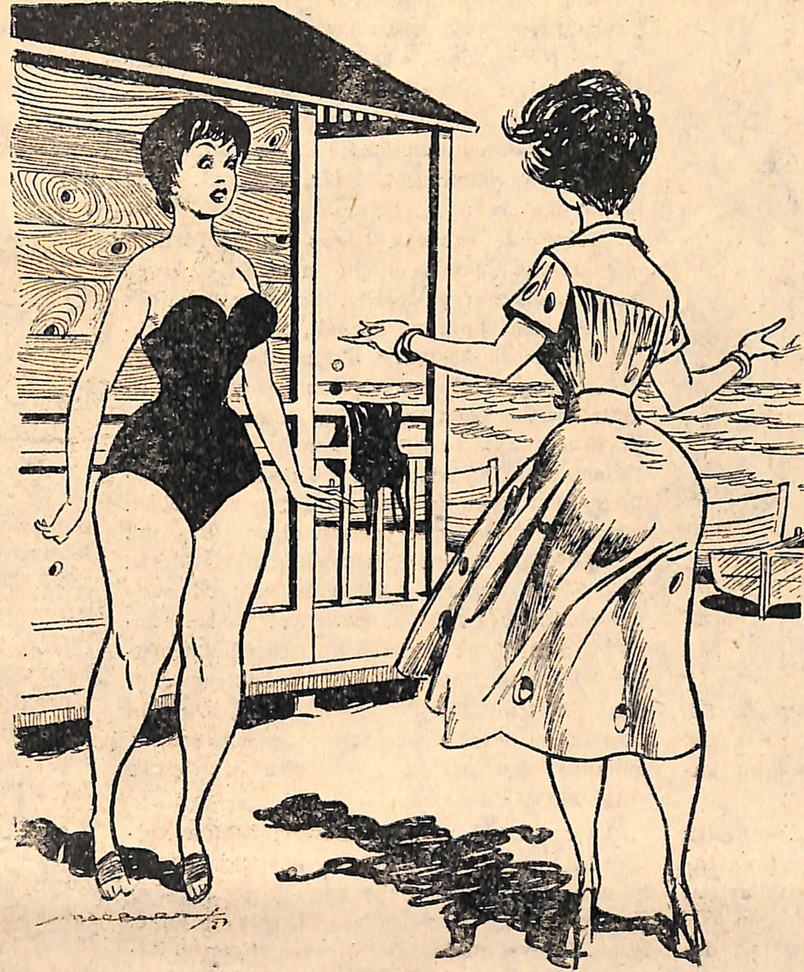
Güneyli bir tüccar tatilini dağda geçiriyordu. O sabah da her sabah olduğu gibi, gazeteleri gözden geçirirken, ölüm ilânları arasında kendisinin öldüğünü bildiren bir yazıya tesadüf etti. Derhal telefona sarılıp sekreterini buldu ve:

— Miss Seee, bu sabahki gazeteleri gördünüz mü? diye sordu. Benim öldüğümü yazıyor.

Sekreter tatlı sesiyle cevap verdi:

— Tabii gördüm Mr. Franklin. Şimdi nereden telefon ediyorsunuz?

(Amerikan)

— *Aaa... Elbisen delikli...*
— *Bu, son moda, plâj kabinesi modeli...*

(İtalyan)

K U Y R U K

Moskova'da bir işçiye, fevkalâde çalışkanlığı ve dürüstlüğüne mükâfat olarak bir permi verildi. Bu permi sayesinde sıraya girmeden tren biletini alabilme hakkına sahipti. İşçi çok sevindi ve bu hakkı kullanmak için hemen istasyona gitti ve kuyruk olup bekliyenleri geçerek gişeye yaklaştı ve bilet istedi. Biletçi:

— Sıraya girin, dedi.

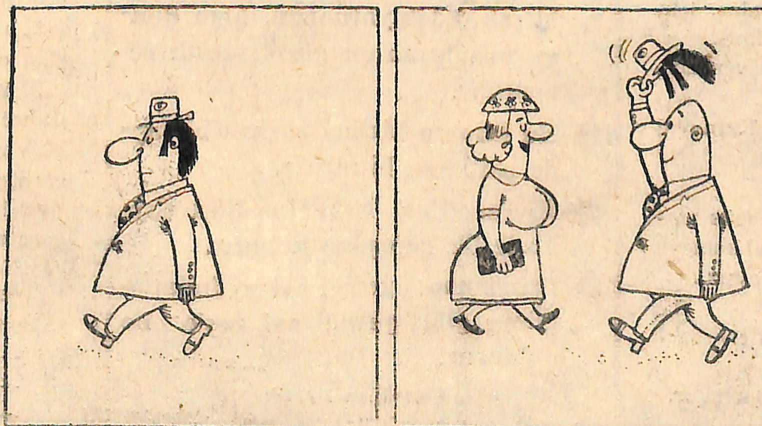
O zaman işçi, kabararak:

— Benim permim var, diye cevap verdi. Sıraya girmeden bilet alabilirim.

Biletçi başını salladı:

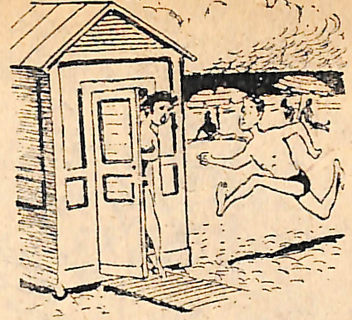
— Biliyorum. Zaten bu kuyruk da, sıraya girmeden bilet alma hakkına sahip olanların kuyruğudur.

(Macar)

YAZISIZ

(İtalyan)

Kız — İmdat!... Boğuluyorum!...

(Fransız)

Bir Demirperde Fıkrası

— Nereye böyle Boris yoldaş? Bavullarını, çantalarını almışsın...

— Rusyaya Igor yoldaş, Rusyaya. Orada ne istersen bulursun. Kadın, içki, eğlence..

— Ne diyorsun. Demek öyle... Sen git, hakikaten orası bu kadar iyi ise, bana yaz ben de geleyim.

— Ama ya değilse, hakikati nasıl yazarım, beni öldürürler.

— O da doğru. Öyleyse mektubu kırmızı mürekkeple yaz, ben anlarım.

Böylece Boris yoldaş gider, bir kaç hafta sonra Igor yoldaş, şöyle bir mektup alır:

«Burası fevkalâde bir memleket. En âlâ votka, en güzel kadınlar, bol hayvan ve para. Ne istersen bulabilirsin. Kırmızı mürekkepten maada...

(Macar)

— *On beş dakikalık görüşme müddetinin bittiğine emin misiniz bay gardiyan?*

(Amerikan)

Sun'î güzellik

İhtiyar zenci bahçıvan, yeni alınan evin bakımsız ve büyük bahçesini otlardan temizledi, çiçekler yetiştirdi, kameriye yaptı. Bahçe harikulâde bir manzara almıştı. Seyahatten dönen evin efendisi, bunu görünce zenciye:

— Bravo James, dedi. Allah ve sen fevkalâde bir eser meydana getirmişsiniz.

Zenci gülümsedi:

— Evet efendim. Ama siz bu bahçeyi bir de Allah yalnız başına iken görmeliydiniz.

(İngiliz)

Meşhedi ile devr-i âlem

Yazan
Ercüment Ekrem
Talû

— 28 —

— Evet, dedi, sen güler, alay edersin. Beni birazdan elense edip içeri tıktılar mı, yine gül emi? Geçmişini kalayladığım kamarotu! Beni pisi pisine yaktı.

Toriği kendi haline bırakarak, en aşağı kata, salona indim. Orada bekleyen soğuk fakat nazik tavırlı bir adamla karşılaştım. Kendimi takdim ettim ve:

— Benimle görüşmek istemişsiniz... dedim.

— Evet, dedi, affedersiniz, rahatsız ettim, Lâkin vazife icabı...

Sözünü kestim:

— Şüphesiz! Lâkin ziyaretinizin sebebini öğrenebilir miyim?

— Siz İstanbuldan gelme, Çekirkefendi değil misiniz?

— Oyum...

— Yanınızda orta boylu, esmer, zayıf, isminin Mr. Karnaval olduğunu söyleyen, otelin yolcu defterinde (Necmi) adiyle kayıtlı birisi var mıdır?

— Vardır.

Memur, cebinden bir küçük defter çıkardı, yapraklarını karıştırdı ve:

— Bu adam dedi, Birleşik Devletlerin kanunlarına aykırı hareket etmiştir.

Ben, bilmemezlikten gelerek sordum:

— Ne gibi?

— Elimizdeki rapora göre bu şahıs, içki kaçakçılığına teşebbüs ederken, yakalanmış, sonra yanlış hüviyet ve yanlış adres vermiş.

— Acaip! Hiç zannetmem.

— Maatteessüf bu böyle. Mr. Karnaval Necmiye suçüstü yapılmıştır.

— E, şimdi?

— Şimdi, işlediği suç henüz teşebbüs mahiyetini aşmadığı için kendisinin mahkemeye verilmesine lüzum görülmemiştir. Yalnız...

— Evet, yalnız!

— Beş yüz dolar ceza verecektir.

— Beşyüz dolar mı?

— Evet, vermek istemezse iş başkalaşır.

— Başkalaşır da ne olur?

— Kendisini alır, Nafia Vekâleti emrine veririz.

— Nafia Vekâletile bu işin münasebeti?

— Orada bunu çalıştırırlar. Meselâ yollarda, yahut şimendiferlerde çalışır, kazandığı gündelikten, para cezası mahsup edilir.

— Ne gündelik verirler acaba? Affedersiniz, bunları sormaktan maksadım, Mr. Karnaval Necmi fakir bir adamdır da...

— Ne çıkar efendim! Elbette sorabilirsiniz. Mister Necmi günde bir, birbuçuk dolar kadar alır.

Zihnimde çabucak hesap ettim. Torik'in para cezasını ödemesi için en aşağı bir sene çalışması lâzım geliyordu. Bu parayı verdik mi, ağzımızı poyraza açacak, meteliğe muhtaç bir halde Nevyork kaldırımları üzerinde kalacaktık. Maamafih bu son çareye katlanmak bana çaresiz göründü. Elimizdeki para Torik'in alnının teri ile kazandığı bir paraydı. Bunun üzerinde ne benim, ne de Meşhedi Caferin bir hakkımız yoktu. Bu parayı elden çıkarınca muhakkak perişan olacaktık. Ama mukadderata boyun eğmek, daha Pariste iken bizden yüz çeviren talihin bu yeni cilvesine teslim olmaktan başka çıkar yol yoktu. (Şerif) e: beni biraz beklemesini rica ederek odama çıktım. İşi, beni sabırsılıkla bekleyen Toriğe anlattım. Bavulumun içinde gözüm gibi sakladığım paraları alıp tekrar aşağıya indim; memura uzattım. Aldı, evvelce hazırladığı makbuzu bana verdi.

Biz artık, on parasız, sipsivri ortada kalmıştık. Üçümüzün de ceplerimiz yoklansa, otelde hattâ bir gece daha geçirebilecek kadar para çıkmazdı. Meşhedi bu vaziyete kayıtsız kaldı. Dünya yıkılsa, herife vız geliyordu. Elyanın hâtırası onda büyülenmiş gibi bir hal yaratmıştı. Saatlerce, günlerce, kalyanının marpucu ağzında, gözler dalgın, ağız açmadan, hiç bir halimizle alâkalanmadan, bir köşede oturuyordu. Biz, bilhassa ben, münasebetsiz şeyler yemiş ispinoz kuşu gibi düşünüyor, geleceğimizi karanlık görüyordum.

PARA PEŞİNDE

Açıldığı anda hiç acı vermediği halde sonradan sızlayan kurşun yarası gibi vaziyetimizin kötülüğü gitgide artıyordu. Cebimiz paralı iken semtimize uğramıyan otelci, hemen o akşam hesap pusulasını dayadı. Garsonların bize karşı muamelesi değişti. Kat hizmetçisi her vakitki güler yüzünü, tatlı dilini bırakıp bir kaynana suratı takındı.

Ne hikmettir? Bilinmez. Siz de dikkat etmişsinizdir: Alacaklı denilen acar mahlûk, kesenizde para bulundukça yanınıza yanaşmaz. Tâ ki bir züğürt anınız gelir. O zaman nasıl ve nereden hissederelr? Birbiri arkasına senetler, puslalar, mektuplar, müracaatlar sökün eder. Sanki borçlu adamın cüzdanı ile alacaklıların gönlü arasında işleyen gizli bir telsiz mevcuttur. Esrarlı bir el, malî değişiklikleri günü gününe, saatı saatına ilgililere haber verir.

Otelciye münasip bir kurt masalı okuduk. Hizmetçi ve garson takımına da ehemmiyet vermemeyi kararlaştırdık. Sonra derdimize düştük. Ne yapıp yapıp bu düştüğümüz batağın içinden çıkmalıydık. Üç arkadaş baş başa verdik, müzakereye başladık. Ben evvelâ Meşhediye sordum:

— Ne yapacağız?

— Ne gimin?

— Daha ne olacak? Pariste sen, burada Torik maşallah öyle marifet gösterdiniz ki, cümle âlem hayran oldu. Sizinle şeytana uyup yola çıktığıma milyon kere pişman oldum. Lâkin mesele bu değil. Şimdi bir parasısız. Yarına kadar işimizi yoluna koymaz, gelir kaynağı bulamazsak, halimiz dumandır. Bunun sonu, tâ hapse kadar varır.

İkisi de cevap vermeyip, düşünmeğe başladılar. Ben de onları kendi hallerine bıraktım. Elbette, akşama kadar birimizden biri bir çare bulacaktı.

Moiz efendiyi bulup kendisinden biraz ödünç para istemek aklıma gelmiyor değildi. Yahudinin bize yapacağı yardım devede kulak kabilinden bir şey olacaktı. Hem de bu, bence, baş vurulacak en son çareydi. Ondan evvel, kendi yağımızla kavrulmanın yolunu düşünmemiz lâzım geliyordu.

Aradan iki saat kadar geçti. Arnavudun dediği gibi «fikdani hasebiyle» kahveye bara gidemediğim için, odamda oturmuş, vakit geçsin diye, bavulumun içinden, eski potinlerimi sardığım beş ay evvelki bir İkdam gazetesini okuyordum. (İnsan düşmeye görsün. Meğer nelere katlanırmış!)

Torik, rüzgâr gibi odadan içeriye girerek, karşıma dikildi.

— Beybaba! Ben buldum!..

— Ne buldun? Para mı?

— Hayır, para değil ama, kazanmanın yolunu.

— Evet!.. Yine yüzüne gözüne bualştırda, bu sefer adamakıllı yatalım.

(Devamı var)

En Güzel Mizah Romanı

Kadın Olan Erkeğin Maceraları!

YAZAN:

AZİZ NESİN

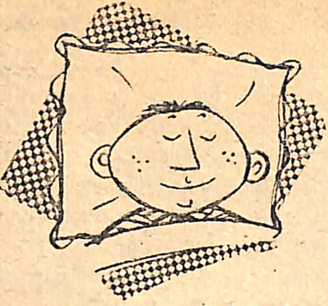
- **Bu kitap hem Aziz Nesin'in, hem Mizah Edebiyatımızın, hem dünya mizahının en güzel mizah romanıdır.**
- **Bu kitabın birinci baskısı bir ayda satılmış, bitmiştir.**
- **Kadın Olan Erkeğin Hâtıraları bizde ilk kapışılan kitaptır.**
- **Bu roman, girdiği evi aydınlatan güneş gibi, girdiği evi neş'e ile doldurur!**

İKİNCİ BASKISI

Salı Günü Çıkıyor!

Fiatı 2 liradır

Mesut aile!

Baba, rahat uyuyor!

Anne, rahat uyuyor!

Çocuk, rahat uyuyor!

Çünkü:

Hem Canları,
Hem Malları,

Ölüme, yangına, kazaya karşı Sigortalıdır!

ANKARA SİGORTA

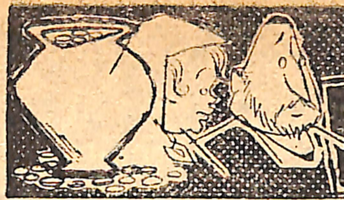
Daima emrinizde ve hizmetinizdedir!

Deliler Boşandı!

Aziz Nesin 1958 Dünya Mizah Yarışmasına bu eseriyle girecektir.

Fiyatı 2 lira

DÜŞÜN YAYINEVİ
İSTANBUL

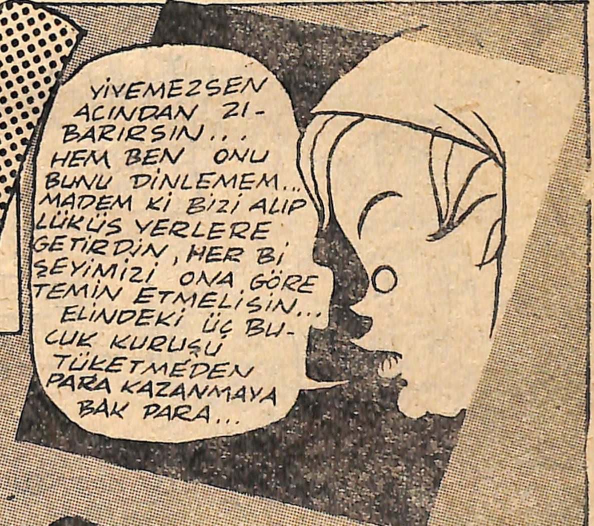
Altınkırat Ailesi

E. EKREM TALÛ'dan
Çizen
YALÇIN ÇETİN

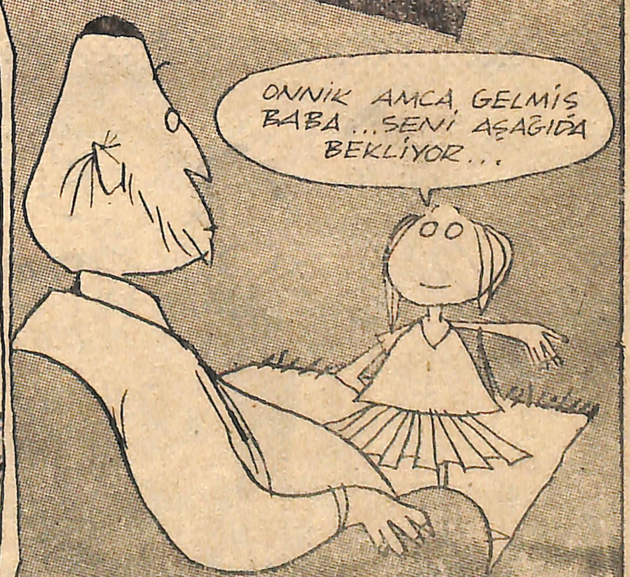

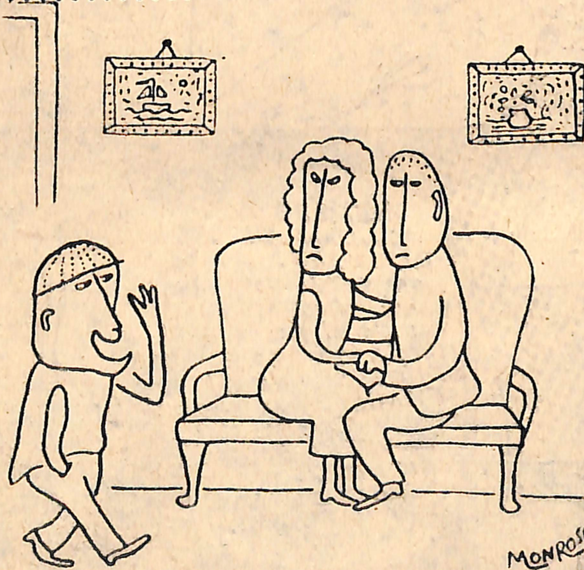
DÜNYA karikatürleri

-HANGI TERZIDE SOYUNUYORSUN ?

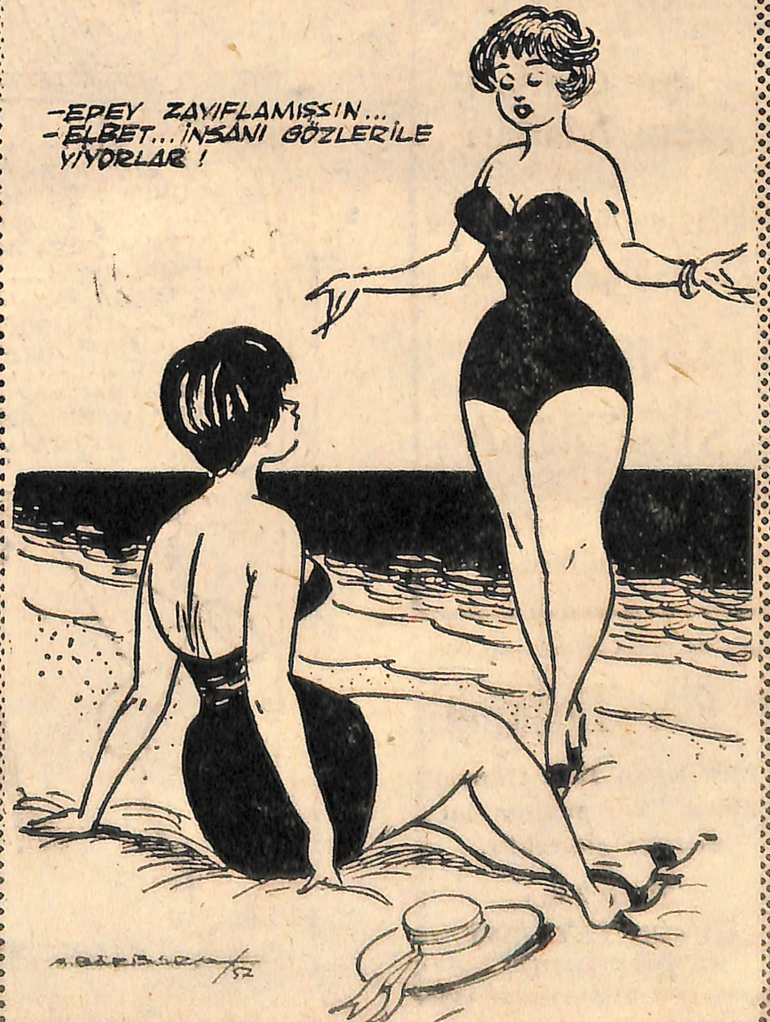

- BANA MI GÜLÜYORSUN ?
- HAYIR KOCACIĞIM! GAZETEDE BULAŞIK YIKAYAN BIR EVLI ADAM KARIKATÜRÜ VAR DA!..

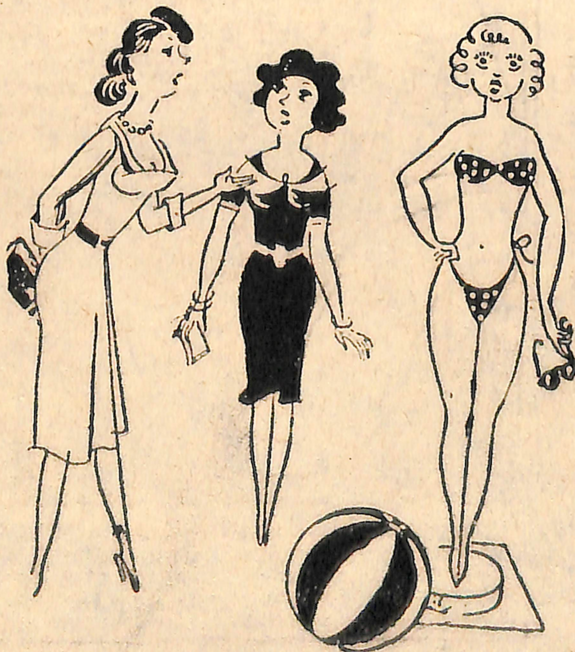

MONROSE

-MERHABA PAUL!.. OH, AFFERSINIZ SIZI PAUL'A BENZETTIM!..

-EPEY ZAYIFLAMIŞSIN...
-ELBET... İNSANI GÖZLERILE YIYORLAR!

-BU ÇOK ŞATAFATLI! DAHA SADE BIR MAYONUZ YOK MU ?

DENİZCİLİK BANKASI

Bir sene vâdeli hesap sahiplerine %50 ve %100 menfaatli

İç ve dış seyahatler

Fazla malûmat için şube ve ajanslarımız emrinizdedir.

1957

İkramiye plânında

Büyükada'da denize nazır konforlu apartıman katları, çeşitli para ikramiyeleri

İç ve dış seyahatler

Senelerden beri Hanımlarımızın rağbetine mazhar olmuş

ÇOBAN
LOSYONU

1957 *yılında*

1 Milyon LİRA

20 EV VE APARTMAN DAİRESİ

HER 150 LİRAYA BİR KUR'A NUMARASI VERİLİR.

AKBANK

Sahibi :
YUSUF ZIYA ORTAÇ
Yazı işlerini fiilen idare eden :
NEHAR TÜBLEK
Teknik Sekreter :
Selâmi M. YURDATAP

ABONE: Seneliği 25, altı aylığı 12,5 L.
Adres : Klotfarer Cad. No. 8-10, Daire : 3
Belediye - İstanbul Telefon: 22 18 11
FİYATI 50 KURUŞ
Basıldığı yer: ERCAN MATBAASI

T.C.
Ziraat Bankası

Tasarruf hesapları 1957 yılı ikramiye plânında

2.000.000 Lira

PARA

2.000.000 Lira

Uzun vadeli Kredi vardır.

APARTMAN DAİRELERİ

ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ

YÜNLÜ - PAMUKLU SATIŞLARIMIZDA %10 TENZİLAT

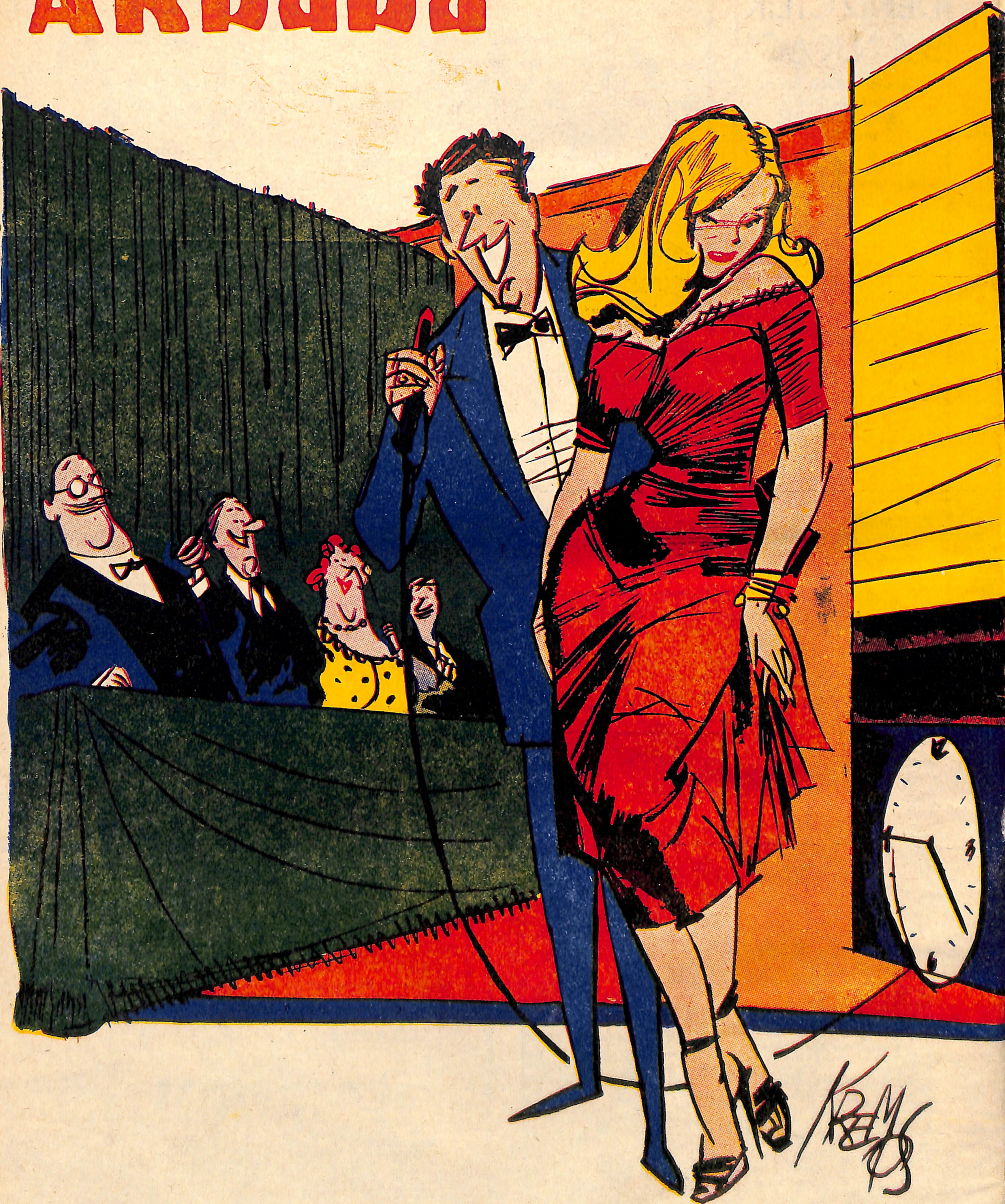
SÜMERBANK

1957 YILI
İKRAMİYE PLANI

3 MİLYON
275.000 Lira

TÜRKİYE
VAKIFLAR BANKASI

Akbaba

— Sayın dinleyiciler, şimdi ses kraliçesi Bayan Feşmekânı seyredeceksiniz!..